

بېخەمەت تېگەھشتنە کا
دورست بو واقعی

ژ بەرھەمی نقیسەری
یی چاپکری

واقعی ئیسلامی چاوا چارەسەر بکەین؟

تەحسین ئیبراھیم دۆسکی

- ۱- الحافظ العراقي وأثره في علم الحديث، الرياض ۱۹۹۲
- ۲- المدخل لدراسة الأدب الكردي، استانبول ۱۹۹۳
- ۳- ئیخوان د تەرازی یی دا، دھۆک ۱۹۹۶، هەقلیر ۱۹۹۹
- ۴- مەلای یی باتەیی و بەرھەمی وی، دھۆک ۱۹۹۶
- ۵- اعتقاد أهل السنة والجماعة، المدينة المنورة ۱۹۹۸
- ۶- ئەلندا مە، دیوانا شعری یە دھۆک ۱۹۹۸
- ۷- مەلا عەلی یی بەرۆشکی و بەرھەمی وی، دھۆک ۱۹۹۹
- ۸- سەیفی یی شۆشی و بەرھەمی وی، دھۆک ۱۹۹۹
- ۹- مختارات من أغنية الثلج والنار، دھۆک ۱۹۹۹
- ۱۰- دیوانا سەردائی یی وانی، دھۆک ۱۹۹۹

پېنځمه مەت تېگەھشتنه كا
دورست بو واقعی

واقعی ئیسلامی چاوا چاره سەر بکهین؟

- واقعی ئیسلامی چاوا چاره سەر بکهین؟
- تەحسین ئیبراهیم دۆسکی
- دھۆك ۲۰۰۰
- چاپخانه یا:

تەحسین ئیبراهیم دۆسکی

دیاری

بۆ: وان زانایین دینی یی واقع ب پشت گوھ فه لی دای،
و د کافلوژانکی خو یی فلکلوری دا دژین!
بۆ: وان مه‌له‌فانین واقعی یین علمی شهرعی ب پشت گوھ
فه لی دای و ژ مۆدیلین کهفن دهژمیرن!
بۆ: هەر دلسۆزه‌کی دقیت واقعی مه یی ئیشهوی چاره‌سەر
بیت.

به راهی

إن الحمد لله نحمد ونستعينه ونستغفره، ونعوذ بالله من شرور أنفسنا ومن سيئات أعمالنا من يهده الله فلا مضل له ومن يضلل فلا هادي له، وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له، القائل: ﴿وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ﴾^(۱)

وأشهد أن محمداً عبده ورسوله، القائل: (ليس منا من عمل بسنة غيرنا).^(۲)

خوانده‌فانین بهاگران: هندی پویته‌پیکرن و خو‌شاره‌زا کرنا د واقعی دایه، یه‌ک ژ وان بناخه‌بانه یین ئیسلاما مه خهم ژئی خواری و ژ شه‌نگسته‌یین گرنه‌گ یین گازی‌یا خو هژمارتین؛ چونکی شاره‌زایی‌یا د واقعی دایه مه ل هندی هشیار دکهت کوفی واقعی نه‌گهر هات وئیشه‌وی بوو چاره‌سەر بکهین، بشیین دهردی خو ب دورستی ده‌ستیشان بکهین دا پاشی دهرمانی خو ژئی ب دورستی ب کاربین.

زانایی ب ناف وده‌نگ (ابن القیم) - خودی ژئی رازی بت - د گوته‌کا خو دا دبیزت: «نه موفتی و نه حاکم نه‌شین فه‌توایی بدهن و حوکمه‌کی راست بکهن نه‌گهر دو ره‌نگه تیگه‌هشتن ل نک وان نه‌بن:

تیگه‌هشتا یه‌کی: تیگه‌هشتا واقعی، و کوب نیشانان بزانت کانی چ چیبویه دا یی بی شاره‌زا بت.

یا دووی: زانینا وی تشتی بو واقعی یی پیشی، کو نهو تشته یی خودی دکیتابا خو دا، یان ل سەر نه‌زمانی پیغه‌مبهری - سلاف لی بن - حوکم پی دای).^(۳)

مه‌عنا زانایی زانا نه‌وه یی بزانت چ ل واقعی هه‌یه، و حوکمی خودی د فی واقعی دا چیه، نه‌گهر نه‌ف ره‌نگه زانابه مه هه‌بن دی شین دهردین واقعی مه چاره‌سەر کهن... وه‌بوونا هنده‌ک که‌سین زانا ب واقعی ب تنی، یان زانا ب حوکمی خودی ب تنی چو تشته کی ل واقعی مه زیده ناکهت. به‌لکی یا دورست نه‌وه هنده‌ک زانا مه هه‌بن حوکمی خودی ژئی بزانت و د واقعی ژئی بکه‌هن.

واقعی مه موسلمانان یی ئیشه‌وی نه‌فرۆ چاره‌سەر نابت نه‌گهر نه‌و چاره‌یا نه‌م دخوازیین یا وه‌رگرتی نه‌بت ژ ژیده‌ری راست و دورست، کو (قورئان) و (سوننه‌ته) به‌لی (ل دویف تیگه‌هشتا پیشی یین ئومه‌تی)، وه‌هر به‌رنامه‌یه‌کی دی یی بو چاره‌سهری‌یی بیته دانان دویر ژ فی ژیده‌ری ژیکۆتی به‌رنامه‌یه‌کی خرش ویی مفایه.^(۴) وحه‌تا باش بو مه ناشکه‌را بت کو نه‌و به‌رنامه وریبازا هه به‌ری ژ خو نادهن پیشی یه‌نه‌م وان ل به‌ر ته‌رازی‌یا کیتاب و سوننه‌تی بکیشین، ل وی دهمی دقیت نه‌م فان ههر سی خالان ل به‌ر چاف بدانین:

۱ - ته‌عه‌صصوبا مه دقیت بو حه‌قی‌یی بت، نه بو هنده‌ک ناف و دوریشمه‌یین نوی دهر که‌فتی.

۲- هەر بهرنامهیه کئی ههبت - د قئی دهلیقهیی دا - دئی یئی خودان (باشی) زئی بت ویئی خودان (کییم وکاسی) زئی بت، ودهمی ئەم کییم وکاسان ل خودانان قه دگه پینین مهعنا وی ئەو نینه وان چو (ئيجابيات) نینن، ووهر گرتنا مه بو (ئيجابياتان) مهعنا وی ئەو نینه ئەو د بی کییم وکاسن.

۳- رهخه ل خو گرتن یان رهخهیا خو ب خو یی رپکه که بو نه هیلانا خهلهتی یان ودهسنيشان کرنا دهردان، فینجا چو قه دهغه کرن پی نه قیت، ب تنی دقیت ته ئکید ل سهر ئنيه تا پاک و خو دویر کرنا ژ بهر ژه وهندی یین که سایه تی بیته کرن.

دهمی ئەم بهحسی واقعی دکهین ودهرد ودهرمانان دهسنيشان دکهین بی گومان بهحسی هندهك لایان دئی ئیته کرن بو نموونه، هنگی دقیت بیته زانین کو مه بهست پی روهنکر نه، دا بشیین ب دورستی دهر دین واقعی دهسنيشان بکهین و دویف را دا بشیین چاره سهری یه کا دورست بو بدانین، لهو سهر گهرمی یا ژ قهستا وتهعه صوبو بو ناف و نیشانان بدانینه لایه کی، و ب سنگه کی بهرفرهه سهره دهری یی د گهل مهسه لی بکهین.

خوانده فانیین هیژا: ئەف بابته بهر گه پانه که بو دیار کرنا گرفتاری یین مهیدانا کاری ئیسلامی یی هه فچاخ کو بی گومان واقعی مه ب بهر خو قه دگرت، وئاشکه را کرنا چاره سهری یا شهعی یا دورست بو فان گرفتاری یان... وهیژای گوتنی یه بیژین کا کلکا فی بابته می ژ نفیسینیین چهند زانا وهزرفانیین موسلمان وهر گرتی یه و ب تایبه تی ژ نفیسینیین سهیدا (عدنان عرعور) ی کو ب راستی

ئهو نفیسین ل قیرو بو مه وه کی رپه ره کی بووینه کو بهرنامه یی قی قه کولینی ل سهر ئافا بکهین، ژبلی وان هزرین بو مه پهیدا بووین ب رپکا تیکه لی یا مه یا ژ نیتیک د گهل فی واقعی ژیکوتی، ل دویماهی یی هیفی یا مه ژ خودی ئەوه مه بکهته ژ وان یین کاری دکهن بو ئافا کرنا پاشه پرۆژه کا گهش بو ئومه تا ئسلامی - ب گشتی - بو ملله تی کوردی موسلمان - ب تایبه تی - و خودی هاریکاری مه هه می یان بت.

ته حسین دۆسکی

دهۆك ۱۹۹۹/۸/۲۹

دەر گهه کی گشتی

هەر کسه کی تیگه هشتی بت ده می هزرا خو د واقعی مه یی نه فرۆ دا دکهت باش دزانت کو ئەم یی د واقعه کی ئیشهوی وشهر مزار دا دژین، واقعه کی وه سایه وه کی پیغه مبه ری مه - سلاف لی بن - د گۆتنه کا خو یا پیروژ دا نموونه یی وی سفری ل سهر دئینت یا خورا ژ هه می لایان فه قیت دکه نی وههر یه کی دقیت پتری بو خو بهت.^(۵) د سهر هندی را کو دوژمن ژ هه می لایان فه یین ل مه داجر یاین، ئەم ب خو ژ ی - ونه فه ژ هه می یی خرابتره - یین د شیل و بیلی یه کا هزری یا مهزن دا دژین، ری ل بهر مه یا ئالوزه، ئەم ژ هه می لایان فه دپاشکه فتنه، و ل بهر چاف مافی مه یی دئیتته خوارن.

وتشتی پتر دلی دئیشینت نه فه یه: موسلمانین مه ب خو ژ ی - ژ وان یین خه ما واقعی هه ل دگرن - د ناف خو دا دژیکفه بووینه، نه ب تنی دژیکفه بووینه به لکی دلیککه فتنه؛ چونکی ههر کوم ودهسته که کا وان بو خو دورستکری یا خودان ری بازه کا تایبهت وجودایه ژ ری بازه کوما دی، ئە گهر چ هندی ژ وان

دئیت نهو وه سا خه لکی تی دگههینن کو ژیک جودابوونا وان یا چهندی (کمی) یه ونه یا چاوانی (نوعی) یه.

د ناف فی گیله شو کی هه می یی دا گه له ک مرۆفان ری یال بهر خو بهرزه کری، بی دهستی - یان ب دهستی! - یین که فتنه ناف زفرۆکا خاپاندی، وهنده ک جاران ژ بهر فی ئالوزی یی پاقری یا ئیسلامی د چاقین نه زانان دا به قه م دبت.

هنده ک براده رین مه هزر دکه ن چی گا فا مه دوژمنی خو یی مهزن په رچقاند قه هره مانین بی به فل ل مهیدانی دی بینه ئەم! وهنده کین دی گۆت: ئە گهر ئەم د صنعت و پیشه یی دا ململانی د گه ل فلان و بیقانی بکهین هه تا بشین بهری وان را کهین هنگی مه دنیا ستاند! ژ خو هنده کین دی گۆت: هه ما به سی مه یه بو پیشه چوونی ئەم چاف ل وان بکهین و ل ریکا وان یا جهرباندی کاروانی خو بهاژۆین!

ههر وه کی کیماسی یا مه ب تنی نهوه مه دوژمنه کی پیشکه فتنی هه یه، وچو ددی نه!

قیجا هه تا ئەم ب دورستی د واقعی خو وگرفتاری یا وی بگههین پیشی به ئەم سی پیگافان بهر ب مه سه لی فه بچین...

پیگافا ئیکی

پیخه‌مه‌ت ده‌سنیشان‌کر نه‌کا دورست بو دهردی مه

ئهم دزانین واقعی مه یی ئه‌فرۆ نه واقعه‌کی دلخوازه، به‌لی یا پتر پیتقی کو
ئهم بزانیین ئه‌فهیه:

- ئه‌ری چ جه مه د فی واقعی دا تژی‌کری‌یه؟

- ودهوری مه د به‌لا‌فکرنا ئیش ودهردین واقعی دا چیه؟

دقیق بزانیین کانی مه هه‌بوونه‌ک د فی واقعی دا هه‌یه یان نه، وکانی گرفتاری
د مه ب خو دا هه‌یه کو مه ناسنامه‌یا خو وندا کری‌یه، یان ژی د دوژمنین مه
دایه کو وان ل بهر مه دانایه وئهو نه‌بوونا مه دخوازن؟

ئه‌ری هیزا دومنین مه ئه‌گهر نه‌ما دهردین مه دی بریین وواقعی مه دی
چاره‌سەر بت؟

ئه‌ری زالبوونا دوژمنان وکهفتنا مه ل ژیر دهستی وان ئه‌نجامی دهردی مه‌یه،
یان ئه‌گه‌را په‌یدا‌بوونا دهردی‌یه؟

به‌رسفدانه‌کا به‌جه‌ل سهر فان پسیاران هاریکاری‌یا مه دی کهت کو بشیین
ب دورستی دهردی خو ده‌سنیشان بکهین... راسته دوژمنکاری‌یا نه‌یاران
ناسته‌نگه‌کا زیده مه‌زنه دکه‌فته ریکا چاره‌سهری‌یا واقعی مه؛ چونکی تشته‌کی
گه‌له‌کی به‌عه‌قله نه‌یار ب فی واقعی مه د که‌یفخو‌ش بن و به‌ر گه‌ریانی بکه‌ن کو
ئه‌ف واقعه چاره‌سهر نه‌بت، و ب راستی ده‌می مرؤف ب وان پیلانان ئاگه‌هدار
دبت یین دوژمن بو مه دگیرن، سه‌هم سه‌ری مرؤفی دگرت، به‌لی ئه‌گهر ئه‌م ل
قورئانی بزقرین وواقعی خو ل بهر ئایه‌تین وی شوؤفه دکه‌ین بو مه ئاشکه‌را دبت
کو زالبوونا نه‌یاران چو جاران ژ به‌ر پیشکه‌فتنا وان، یان هیزداری‌یا وان
نه‌بوویه... نه!

﴿إِن تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِن تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرُوا بِهَا وَإِن تَصْبُرُوا وَتَتَّقُوا
لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ﴾^(۶)

مه‌عنا ئه‌گهر ئه‌م موسلمان ئه‌و بین یین مه هه‌بوونا خو هه‌بت وئهم د گهل
خودئ بین، سه‌بری بکیشین و ب ته‌قوا بین، خودئ دی تیرا مه هه‌بت کو پیلان
وفیلبازی‌یا دوژمنان ژ مه دویر بکه‌ت، ئه‌گهر چه‌کی (سه‌بری) و(ته‌قوایی) مه
هه‌بت چو دوژمن نه‌شین خو ل بهر مه بگرن.

خه‌له‌تی‌یا مه یا مه‌زن ئه‌وه ئه‌م و هسا خو تی بگه‌هینین کو ناسته‌نگا مه یا ئیکانه
ئه‌وه مه دوژمنه‌کی ب هیز هه‌یه، ئه‌ف هزره به‌ری مه دده‌ته هندئ ئه‌م ب تنئ
کاری به‌رگری‌یا دوژمنی ب چه‌که‌کی پاشکه‌فتی بکه‌ین، و به‌ری گه‌نجین خو -

ببین عاطفی - بدهینه سەرگه‌رمی‌یه‌کا ژ قه‌ستا، و ب ناڤی جیهادا ژ دره‌و ستویئ وان بدهینه بهر کیرا دوزمنی.

ده‌ردی مه د مه ب خو دایه بهری کو د دوزمنی مه دا بت، ئەم نینین له‌و دوزمنی مه یی هه‌ی، وهندی ئەم نه‌بین دوزمن مه نه‌بن ژی ئەم دی هه‌ر ئەف ماله بین. گه‌له‌ک جار ان ئەم وه‌سا دهاتینه تیگه‌هاندن کو ئەگه‌ر ئیکه‌تی‌یا سووفییتی ونه‌یاره‌تی‌یا وی بو ئیسلامی نه‌با هنده هنده ده‌وله‌تین ئیسلامی ل شوینا وی دا هه‌بن ئالایی ئیسلامی هه‌لگرن.

ئه‌گه‌ر که‌سه‌کی گۆتبا: هه‌بوونا ئیکه‌تی‌یا سووفییتی ل وان وه‌لاتین موسلمانان ئەنجامی نه‌بوونا موسلمانان بوو، دا بیژن: تو مرۆڤه‌کی چو ژ سیاسه‌تا نیف ده‌وله‌تی نرانی!

پاشی سووفییت هه‌ر ب چه‌کوچکی خو په‌لخی، و ب داسا خو هاته‌ه دورین... و ئەم وه‌کی خو ماین.

ل ئەفغانستانی.. ئەگه‌ر ئیکی گۆتبا: گرفتاری نه‌هه‌بوونا شیووعی‌یانه، گرفتاری‌یا مه‌زن نه‌وه (جیهاد) ل سه‌ر بناخه‌یه‌کی ئیسلامی نه‌هاتی‌یه ئاڤا کرن له‌و دی یا بی به‌ره‌م بت. هزار دا بیژنی: تو مرۆڤه‌کی (حاق‌دی) ل سه‌ر (جه‌ماعتین ئیسلامی)!

پاشی شیووعی چوون، و ئەو پشکا ژ بهر وان مایی ژی ژ وه‌لاتی (موجاهدان) کافل کر.

ئه‌ڤرۆ ئەمریکا و دوزمناتی‌یا وی بو مه به‌نیشتی هه‌می ده‌فانه، و د هزارا گه‌له‌ک موسلمانان دا ئەو ئاسته‌نگا ئیکانه‌یه د رپکا چاره‌سه‌ری‌یا واقعی مه‌ دا، هه‌ر وه‌کی چو کیماسی مه نه‌ماینه، هه‌ما ب تنی هه‌بوونا ئەمریکا چاره‌سه‌ری‌یا واقعی مه‌ یا گیرۆکری... ئەمریکا ژی - نه‌ مخابن - ب رپکا سووفییتی دا دی چت و ئەم - ئەگه‌ر خو نه‌گوه‌ورین - هه‌ر دی ئەف ماله بین:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ﴾^(۷)

پینگاڤا دووی راستی یا گرفتارییی

ژ گوتنا بوری بۆ مه خویا دبت کو سهخت و دژواری یا واقعی بهری گهله کان ژ مه ژ راستی یا گرفتارییی و هر دگپرت؛ لهو دی بینی ئیک ژ وان سپیدی حهتا ئیفتاری دی بهحسی ئه گهرین خرابی یا واقعی مه کهت وهه می خرابی یان - یین هویر ویین گر - دی هاقیتیه سهر ستویی دوژمنی، ئمپریالی یا جیهانی و دویفه لانیکن وی ل جیهانا مه، دو مرؤف لیک بکهفن، ل نک وی دهستی ئه مریکا یی تیدا هه ی، دو چویچک ل سهر چهقی داره کی ب جرپه بچن، دی بیژت: ختارین ئه مریکانه! و گونه ها مه د خرابکرنا واقعی دا چیه و چه نده؟ ئه فه بهحس ژ ئی نایته کون.

ئهم گهلهک بهحسی وان (ئه عراضان) دکهین یین ژ ئیشا مه پهیدا بووین بهلی ئهم بهحسی ئیشی ب خو ناکهین، هندی ئهم بهحسی وان نهخشه و پیلانیین جیهانی دکهین یین دژی مه هاتینه نهخشاندن، و وان پروتوکولاتان فه دگپریین یین بۆ نهیاره تی یا مه هاتینه دانان، نیتزیکه ئهم هه می یان ژ بهر بکهین، بهلی کهس ژ مه بهحسی وان ئه گهران ناکهت یین ئه و ل مه بسته کریین.

گوهی خو بده وی لیستهیی یا ئهم بۆ دهر دین خو ددانین، بهحسی ئه مریکا یی تیدا هه ی، سه لیبیهت و سه هیو ونیه تا جیهانی، نه یاره تی یا علمانی یان، حاکمین زۆردار، پراگه هاندنا خراب... وهتد، بهلی ژیکفه کرنا ئوممه تی ل سهر هژماره کا مه زن یا حزین ب نافی ئیسلامی دناخفن، په قینا (دوعاتان) ژ علمیی شهرعی، به لافکرنا کهرب و نه قیانی و نه پیگیری یا ب سوننه تی... و گهلهک دهر دین دی یین کوژهک یین مه (ئیسلاخو ازان) د نأف موسلمانان دا به لافکرین، بهحسی وان تو د لیستهیی دا نابینی، و ئه گهر جامیره کی - ژ دلسۆزی یا خو - جاره کی بهحس ژ ئی کر ژی هزار و ئیک بی بهختی دی پیرا ئینه دان، یا ژ هه می یی سفکتر (دوژمناتی یا ئیسلامی) یه و (دویفه لانیکی یا علمانی یان)!

مرؤقی ئیشهوی بهری کاری خولیکدانا د گهل خه لکی بکهت دقیت خو دهرمان بکهت، یی ئیشهوی بت نه شیت خو ل خه لکی بدهت و نه یاران پاشفه بیهت، ئه گهر هات و خو ل دوژمنان دا و ئه و شکاندن ژی، ئه و چو خو شیی بی ب سهر کهفتنا خو نابهت؛ چونکی نه شیت سه خبییری یی ل خو بکهت حه تا ل خه لکی بکهت.

خو بی ئاگه هکرنا ژ راستی یا گرفتارییی سهری دکیشته هندی مرؤف چاره سهری یه کا عاطفی و سهر یی بۆ بدانت، و ئاشکه رایه کو ههر چاره سهری یه کا دهردی ژ ره و و پيشالان نه ئینته دهر دی چاره سهری یه کا خرش و بی مفا بت.

پیگافا سی یی

ژ کیفه دهست پی بکهین؟

- ژ کیفه دهست پی بکهین؟

پسیاره که بهری ههر تشته کی ژ مروقی دئیتته کرن گافا سوحهتا چاره سهر کرنا واقعی دئیتته هلیخستن، ئه ری ری چیه و ژ کیفه دهست پی بکهین؟ ههر چهنده ری یا ناشکه رایه ﴿وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ...﴾^(۸) بهلی گهلهك جاران مروق ریکی ل بهر خو بهرزه دکهت، یان ژ بی بهر دریژی با ریکی خو ژ چوونا ل سهر ری سست و دل سار دکهت، قیجا دی بینی ل هندهك ریکی دی یین پیگوهور دگه رییت یین کو ئه و هزر دکهت دی زویتر وی گههیننه نارمانجا دلخواز.

دقیقت ژ بیر نه کهین چوونا ل سهر ههر ریکه کی هندهك پیته یین خو هه نه ههتا خودانی بگههینته نارمانجی، و پیته یی یا ئیکی یا چوونا ل سهر ریکا خودی ژ مروقی دخوازت ئه وه مروق خو بگوهور، نه فسا خو چاك بکهت، ودلی خو ل دویف قی ریکی بهت، ژ نوی قهستا ریکی بکهت، وحهتا ئه و بشیت خو

بگوهورت دقتت بزانت کانئ چ نه چاکی ل نک ههیه؛ دا بهیلت، وهندی ئه و خو ژ نه چاکی یین خو بی دهنگ بکهت ب هیجهتا هندی دا دوژمن پی نه حسن، یان ب ههر هیجهته کا دی، ئه و ژ خو چا ککرنی و گوهورینی دی یی دویر بت. قیجا ههتا ئه م بشیین خو دهرمان بکهین و واقعی خو چاك بکهین پیته یی به ئه م هندهك پیگافین عه مەلی و واقعی بهافیزین، ودهمی ئه م قان پیگافان دهافیزین هندهك راستی هه نه دقتت ئه م ل بهر چافین خو بدانین ئه گهر مه قیا بهر هه مه کی باش ب دهست مه فه بییت، ئه و راستی ژ ی ئه فه نه:

راستی یا ئیکی دختوری مه خودی یه

دهمی ئیشهك دئیتته مروقی بهری ههه تشته کی دی بو خو پسیارا دختوره کی کهت؛ دا دهردی مروقی دهسنیشان بکهت ودهرمانه کی بو ببینت، وجفاک ژی نه گهر نه خوش بوو دقیت بو خو ل دختوره کی بگهرییت، وبی گوتنه ئهوی ئهم داین ب ههمی ئیش ودهردین مه بی زاناره: ﴿أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾^(۹)

و ده دیسه کا دورست دا پیغه مبههه - سلاف لی بن - دبیت: (الطیب هو الله - دختور ههه خودی یه)^(۱۰) و کیتابا وی کو قورئانه ئهه وراچیته - نه گهر دورست بت نهف په یقسه بیته گوتن - ئهوا به حس ژ دهر د ودهرمانی مه تیدا هاتی یه کرن، لهو پیئقی یه ئهم قهستا فی دختوری بکهین.

راستی یا دووی پیگیری یا ب گوتنا دختوری

دختور نه گهر چه ند بی شارهزا بت، وئهو دهرمانی ئهه ودهته مروقی نه گهر چه ند بی ب مفا ژی بت، دهر د پی چاره‌سەر نابت نه گهر هات و مروقی ب گوتنا وی نه کر ووهسا دهرمان ب کار نه ئینا وه کی ئهه دبیت.

گافا دختور ب سهه دهردی هلبوو ودهرمان بو دهسنیشان کر، دقیت نه ساخی باوهری پی ههبت و ب گوتنا وی بکهت، وههه جاره کا ژ وی ری لادا یا دختوری گوتی بی پیگیری بی بی بکه هنگی چو مفا ی ئهه ژی نابینت.

ومه گوت: دختور خودی یه، مهعنا دقیت ئهم قهستا وی بکهین، به لی قهستکرن ب تنی یا ژ خو یه نه گهر ئهم پیگیری بی ب وی ریکی نه کهین یا وی بو مه دانای.

راستی یا سی‌یی

دهرد هەر یی به‌ری‌یه

مرۆفی تیگه‌هشتی ئەگەر هزرا خو د واقعی مه موسلمانان دا بکهت ووی هه‌قه‌بری کیتاب وسوننه‌تی بکهت بو وی باش دی دیار بت کو چو ده‌رده‌کی نوی جفاکا مه نه‌گرتی‌یه کو به‌حسی وی د قورنانی وسوننه‌تی دا نه‌هاتبته کرن. خودی وپیغه‌مبه‌ری - سلاف لی بن - هەر تشته‌کی هه‌ی یان دی هه‌بت کو په‌یوه‌ندی ب واقعی ئومه‌تی فه هه‌بت به‌حس یی ژێ کری، وچو تشته‌ک د فی ده‌باره‌یی دا ب هیفی یا مه‌فه نه‌هیلا‌یه، فیجا ژ نوی نه‌زانه‌ک رابت بیژت: فلان ده‌رد یی نوی‌یه د کیتاب وسوننه‌تی دا به‌حس ژێ نه‌هاتی‌یه کرن ئەز ژ نک خو و ل دویف زانینا خو ده‌رمانه‌کی دی بو په‌یدا کهم، گوتنا وی ب چو ناچت.

راستی یا چاری

کی‌یه بشیت ده‌ردی وده‌رمانی

ژ قورنانی وسوننه‌تی بینته ده‌ر؟

گومان تیدا نینه دقیت کهسه‌ک هه‌بت بشیت ده‌ردین واقعی هه‌قه‌بری ده‌قین کیتاب وسوننه‌تی بکهت وپاشی ده‌رمانی ژێ ده‌ریخت و بو خه‌لکی به‌رچاف بکهت، به‌لی پسیار ل فیری ئەفه‌یه:

- ئەری هەر کهسه‌کی هه‌بت دشی‌ت ب فی کاری رابت و بیته پیش؟

- یان دقیت ئەو کهسی فی کاری بکهت یی خودان هنده‌ک سالۆخه‌تین

تایه‌ت بت؟

بو به‌رسف دی بیژین: نابت هەر کهسه‌کی هه‌ی ب فی کاری رابت؛ چونکی

ئه‌ف کاره‌ یی ب ساناهی نینه، به‌لکی یی ب فی کاری رابت دقیت مرۆقه‌کی

زانا بت ب دو تشتان: ب شریعه‌تی خودی، و ب واقعی خه‌لکی. ئەگەر نه، دی

دسه‌رداچت و دی خه‌لکی ژێ دسه‌ردابه‌ت.

مه كهت: ﴿إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا...﴾ (۱) ودى پیلانین کافران پویچ كهت: ﴿وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾ (۲).

قیجا یا دورست بۆ مه نهوه ئهم ل سهری خو دورست بکهین ووان ناستهنگین ب دهستی خو ئهم راکهین، و بیینه ئوممه ته کا خودان ناف وهه بوون؛ دا بشیین پشتی هنگی بهران بهر دوژمنان ژى رابوهستین.. ول قیری مه ل بهره ئیشاره تی بدهینه حهفت دهر دین مه زن یین کو نه فرۆ د واقعی مه دا دئاشکه را.

ناستهنگین چاره سهری یی

رینکا چاره سهری یا واقعی ئیسلامی یی نوکه یا تژییه ژ ناستهنگین مه زن، وئهف ناستهنگه ل سهر دو پشکان دئینه لیکفه کرن:

- ۱- پشکا په یوه ندى ب مه موسلمانان ب خو فه هه، وراکرا فی پشکی ددهستی مه دایه نه گهر هات و مه قیا راکهین؛ دا رینکا مه خوش بیت.
- ۲- پشکا په یوه ندى ب دوژمنین مه فه هه، نهوین کهیف ب فی واقعی مه دئیت ولی دگه رینین رۆژ بۆ رۆژی ناستهنگان د رینکا مه دا پتر لی بکهن.

وههر چهنده دوژمناتی یا کافران بۆ مه یا زوره، وئهو نه خشه وپیلانین نهو بۆ نه بوونا مه ددانن د مه زن و ب سه همن ژى، بهلی قورئان مه پشت راست دکهت کو نه گهر مه خو دورست کر وئهم د گهل خودی یین، خودی دی بهره فانی یی ژ

دهردی ئیکی

نه زانیین

مه بهستا مه ب نه زانیینی - ل قیری - نه زانیینا راستی یا ئیسلامی به، وئه فقه رهنگه مه زنتیرین و به لافترین دهرد بت د واقعی مه بی ئه فرۆ دا... کو ئوممهت د راستی یا په یاما خو نه گهت، و نه زانت کو زانت، ئه فقه دهرده کی کوژه که، مخابن پتری یا موسلمانین مه ئه فرۆ - خو ئه وین ب ناقی ئیسلامی ژی دئاخفن - راستی یا ئیسلامی ل بهر ئالوز بوویه، ته و حیدئ و پیئتی یین وی ب دورستی نران، خو د سهر و بهری ته شریعی ناگهین، و سیاستا شه رعی ژی ل بهر خو بهرزه دکهن. ئه ف نه زانیینه سهری دکیشته هندئ خودان بهر انبهر واقعی خو و دیار کرنا حو کمئ ئیسلامی د فی واقعی دا حیبه تی رابوه ست، و بی گومان یی ب دورستی د واقعی خو نه گهت رپکیین چاره سهری یا واقعی ژی دی ل بهر بهرزه بن.

د حه دیسه کی دا پیغه مبهر - سلاف لی بن - دبیرت: ((هندی خودی به زانیینی ب راکرنا زانیینی ژ ناف به نی یان راناکهت، به لی زانیینی ب راکرنا زانیان رادکهت حه تا ئه گهر چو زانا نه هیلان، مرؤف نه زانان بو خو دی کهنه سهر، فیجا پسار دی ژی ئیته کرن وئو بی زانین دی فه توایی دهن فیجا ئه و دی دسهردا چن و خه لکی ژی دی دسهردا بهن)) (۱۳).

ژ فی حه دیسی دیار دبت کو ئوممهت هنگی دی دسهردا چت ئه گهر زانیین دورست د ناف دا نه مان و مرؤقین نه زان بوونه رپبه ر و موفتی، د واقعی مه یی ئه فرۆ دا تیک ئالزی به کا غه رب هیه. هنده ک کس هه نه ئه حکامین ده سنقیژی ب دورستی نران، د گهل هندئ ژی فه توایی ب کوفرا خه لکی دهن، پسار ئه رکانین نقیژی ژ ئیک ژ وان بکه نرانت، د گهل هندئ ژی خو ب ئیمامی شافعی - خودئ ژی رازی بت - نادهت، ل چار کومبوونین حزبی یی روینشتی مافی دده ته خو کو نیفه کا زانیین ئیسلامی فاسق بکهت؛ چونکی نه د حزبا وی دانه!

وهنده ک کس هه نه هزر دکهن ئیسلام زانینه کا هشکه، هندی ته پتر (مه تن) ژ بهر بن ئه و تو زانتری، بلا چو ته ربیه ت، مه نه جیه ت، کرنا ب وی زانیینی، د گهل دا نه بت ژی! ئیک ژ وان دی بینی فقه زانه کی عه جیبی به، د عه قیدی دا یی مه له فانه، به لی گاقا ب سهر مینه ری کهت دویر نینه دوعایان بو سولتان عه بدله میدئ ئوسمانی بکهت کو خودئ حو کمئ وی بهر ده وام بکهت، و نه زانت ئه فه نیژیکی نوت سالانه حو کمئ وی نه مایه!

د گهل هندى ژى ئەفە وئەوین هه خو ژ زانایان دهرمیرن، وخو گه‌لهك ژ هندى مهزنتەر دبینن كو بهرانبه‌ر زانینا دورست یا كیم بو خو بدانن، د ئەنجام دا ئەو دبنه مهزنتهرين ناسته‌نگ د رپكا به‌لافكرنا وى زانینی دا ئەوا ژ كیتاب وسوننه‌تی دئیتته وەرگرتن، هەر وەسا دبنه كریتتیرین ده‌لیل د ده‌ستی خه‌لكی نه‌زان دا دژی ئیسلامی.

مه‌ترسی یا قی دهردی ل سەر ئوممه‌تی ئەفەیه: باوهری ل نك خه‌لكی لاواز دبت، ووه‌کی هەر په‌رتاله‌کی دكه‌فته به‌ر فرۆتی، وگرفتاری یا ژ هه‌می‌یی مه‌زنتەر ئەوه ئەو كه‌سی ئەف ئیشه ل نك هه‌ی باوهر ناكه‌ت كوی نساخه؛ له‌و بو خو ل چو دهرمانان ناگه‌رپیت.

ژ نیشانین قی دهردی ئەوه: هه‌چی‌یی ئەف دهرده ل نك هه‌بت جوداه‌یی د ناڤه‌را (زانینی) و (ژبه‌ر کرنی) دا ناكه‌ت، و ل نك وی (ابتداع) و (اتباع) وه‌کی ئیكن؛ له‌و دى بینى ئەو هند ب حه‌قی‌یی قه‌ یی گری‌دای نینه هندى ب مرۆفان قه‌ یی گری‌دای، ئەو حه‌قی‌یی ب مرۆفان دناست نه‌كو مرۆفان ب حه‌قی‌یی، ئەگه‌ر د مه‌سه‌له‌کی دا - یان د كه‌سه‌کی دا - ئەو ب جره‌ چوو به‌رژه‌وه‌ندی‌یا خو وحرزبا خو - یان عاطفا خو - دكه‌ته حه‌كه‌م.

ژ بو دهرمانكرنا قی دهردی پیتقی‌یه ئەف پینگاڤه بینه هافیتن:

۱- دقیت ئەم خه‌لكی خو ل گرنگی‌یا زانینی وزانینا شه‌رعی ب تابه‌تی هه‌شیار بکهین، ووان ب مه‌زنه بهایی مرۆفی زانا ناگه‌هدار بکهین.

۲- دقیت زانینا شه‌رعی ب دهرسینی بیتته گۆتن و ژ ژیده‌رین پاڤژ و دورست بیتته وەرگرتن، و ل نك زانایین دینی بیتته خواندن.

۳- به‌لافكرنا قی زانینی ب هه‌می رپكین راگه‌هاندنی و كۆمكرنا خه‌لكی ل دۆران، دى به‌ری وان ژ نه‌زانان وەرگپرت، ئەو نه‌زانین به‌ری خه‌لكی دده‌نه خو ب تنی.

۴- ئەف زانینه د ژینا مه‌ دا دقیت بته كریار، یه‌عنی: دقیت ئەم كاری ب وى زانینی بکهین، چونکی زانینا نه‌بته كریار چو خیر تیدا نابت.

۵- هەر ئيك دقیت خو ل به‌ر زانینا شه‌رعی بكیشت؛ دا بزانت كانی ئەو چه‌ندی دئیتت.

۶- ل ده‌می ژیکفه‌بوون وه‌ه‌ق‌رکی په‌یدا دبت دقیت ل زانینا شه‌رعی بزقپین نه‌كو ل عاطفه و به‌رژه‌وه‌ندی‌یین خو، ئەگه‌ر هات و مه‌ قیا جاره‌كا دی بگه‌هینه ئيك.

ل دویمه‌یی دى بیژین: چەند به‌رسقه‌كا د جهی خو دایه ئەوا سه‌عیدی كورئ جوبه‌یری دای ده‌می پسپار ژى هاتی‌یه كرن: ئەرى نیشانا تیچوونا مرۆفان چیه؟ وی گۆت: ئەگه‌ر زانایین وان نه‌مان. ^(۱۴)

دهردی دووی ژی‌کفه‌بوون

ژی‌کفه‌بوون یا کو بهری ئومه‌تی دده‌ته لیککه‌فتنی دهرده‌کی گه‌له‌کی مه‌زنه،
وعه‌زابه‌کا گران و سه‌خته خودی دده‌ته وی ئومه‌تی یا ژ ریکا راست لابه‌ده‌ت:
﴿ قل هو القادر علی أن یبعث علیکم عذابا من فوقکم أو من تحت أرجلکم
أو یلبسکم شیعا ویذیق بعضکم بأس بعض... ﴾^(۱۵)

مه‌عنا ژیکفه‌بوونا ئومه‌تی ل سهر گه‌له‌ک پارت و ده‌سته‌کان ئەوا لیککه‌فتنا
ناخۆیی پیغه‌دئیت عه‌زابه‌که خودی دده‌ته بهر چافی ههر ملله‌ته‌کی خۆ هیژای
عه‌زابدانی بکه‌ت، و محابن ئەو ژیکفه‌بوونا ئەفرۆ که‌فتی‌به‌ناف ریزین موسلمانان
هند یا به‌رفره‌هه‌نیزیکه‌بیژین که‌س ژی پاراستی نه‌مایه.

ومرۆفی تیگه‌هشتی ئە‌گهر به‌ری خۆ بده‌ته قورئانی و سوننه‌تی دی بینت ئەوان
خه‌مه‌کا مه‌زن ژ فی دهردی خواری‌یه و کانی چاوا ئە‌گهرین په‌یدا‌بوونا فی دهردی
ده‌سنیشان کرینه و هسا ریکین چاره‌سه‌ری‌یی ژی ناشکه‌راکرینه، به‌لکی ل
گه‌له‌ک جهان هه‌ردو پیکفه‌گریداينه، وه‌کی - بو ئموونه -:

۱- گۆتئا خودی: ﴿ وأعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا - هوین هه‌می خۆ
ب وه‌ریسی خودی فه‌ بگرن (کو کیتاب و سوننه‌ته) و ژیکفه‌ نه‌بن ﴾^(۱۶)

۲- گۆتئا خودی: ﴿ وأطیعوا الله ورسوله ولا تنازعوا فتفشلوا و تذهب
رجلکم - وهوین گوهداری‌یا خودی و پیغه‌مبه‌ری وی بکه‌ن و ب هه‌فرکی نه‌چن
ئه‌گهر دی فاشل بن وهیزا هه‌وه‌دی چت ﴾^(۱۷)

۳- گۆتئا پیغه‌مبه‌ری - سلاف لی بن - : (إنه من یعش منکم بعدی فیسیری
اختلافا کثیرا، فعلیکم بسنتی وسنة الخلفاء المهديين الراشدين - ^(۱۸) هه‌چی‌یی ژ
هه‌وه‌پشتی من بژیت ژیکفه‌بوونه‌کا زۆر دی بینت فیجا سوننه‌تا من و سوننه‌تا
خه‌لیفین سه‌رراست بگرن...).

ژ قان نایه‌ت و چه‌دیسان و گه‌له‌کین دی یین وه‌کی وان بو مه‌ناشکه‌را دبت
کو دویره‌که‌فتنا ژ قورئانی و سوننه‌تی و مه‌نه‌ه‌جی پیشی‌یین فی ئومه‌تی یه‌دبته
ئه‌گه‌را ژیکفه‌بوونی، و ژیکفه‌بوون دبتنه ئە‌گه‌را په‌یدا‌بوونا مه‌نه‌ج و ریبازین
هزری یین ژیکجودا، و ئە‌ف ژیکجودا‌بوونا هزری‌یه‌دویره‌کی‌یی د ناف ئومه‌تی
دا په‌یدا دکه‌ت یا کو دبتنه ئە‌گه‌را لیککه‌فتنی وی هیزی‌یی و خۆرانه‌گرتنا ل
به‌رانبه‌ر دوژمنان^(۱۹).

وه‌هر چه‌نده‌ ژیکفه‌بوون ب هه‌می ره‌نگین خۆ فه‌ یا کریته، به‌لی ژیکفه‌بوونا
ژ هه‌می‌یی کریتتر و خرابتر ئە‌وه‌یا دکه‌فته‌ د دینی دا، و ئە‌ف چه‌نده‌ کاری
موشرک و بوت په‌ریسانه؛ له‌و خودایی مه‌زن مه‌ ژی دده‌ته پاش: ﴿ ولا تکنونوا من
المشركين، من الذين فرقوا دينهم وكانوا شيعا، كل حزب بما لديهم فرحون ﴾^(۲۰)

مه‌عنا ژیکه‌بوونا د دینی دا دبتنه نه‌گه‌را په‌یدابوونا وان حزبان بین دینی د ناقه‌ه‌را خو دا پارچه پارچه دکهن، ویا زانایه کو هه‌ر حزبه‌کی ب تنی که‌یف ب وی تشتی دئیت یی کول نک وی هه‌ی بلا یی خراب ژی بت، وگوه‌ ناده‌ته تشتی ل نک حزبه‌کا دی هه‌ی بلا یی دورست ژی بت.

ویا غه‌ریب نه‌وه - د سه‌ر فی هه‌می‌یی را - هنده‌ک که‌سان دی بینی ل بن گه‌له‌ک ناف و نیشانان به‌ره‌فانی‌یی ژ فی ژیکه‌بوونی دکهن وهنده‌ک هیجه‌تین پویج و په‌لاچه بو خو دگرن، وه‌کی: دقیت ئەم ژی دحه‌ره‌کی بین، دریک‌خستی بین، ب چه‌کی دوژمنی شه‌ری وی بکه‌ین، هه‌بوونا گه‌له‌ک حزبان دیارده‌کا صحی‌یه، پیلانین دوژمنان ئالوز دکه‌ت، ئەف جودابوونه ژی وه‌کی یا فقه‌زانانه، جودابوونه‌کا (نه‌وعی‌یه) نه‌یا (ضدی‌یه) .. وه‌تد.

ویا ژ فی غه‌ریبتر نه‌وه دی بینی هنده‌ک ژ وان ژیکه‌بوونی دکهنه‌حه‌تمییه‌ته‌کا لازم، ودیژن: یه‌کبوون تشته‌کی موسته‌حیله .. وئه‌گه‌ر وه‌سا بت نزا چاوا نه‌و فی ئایه‌تی: ﴿واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا﴾ شرۆفه‌ دکهن؟ یان تو بیژی خودی فه‌رمانی ب تشته‌کی موسته‌حیل ل مه‌ بکه‌ت، وخودی نه‌وه یی گۆتی: ﴿لا يكلف الله نفسا إلا وسعها﴾ ؟ (۲۱)

پارچه‌کرنا ئومه‌تی ل سه‌ر فان هه‌می پارت وکۆم وده‌سته‌کین ئەم دینین مه‌زنتیرین ئاسته‌نگه‌ ئەفرۆ دکه‌فته‌ ریکا چاره‌سه‌ری‌یا واقعی ئیسلامی؛ چونکی هه‌ر کۆمه‌کا ژ فان هنده‌حه‌قی‌یی دینت هندی حزب بو دبیژت، و ژ به‌ر کو وه‌لانا وان بو حزبی‌یه‌پتر ژ کو بو‌حه‌قی‌یی بت، دی بینی نه‌و گۆتسا

(سه‌ر کردایه‌تی‌یا مه‌عصوم) ب پیش گۆتسا خودی وپیغه‌مبه‌ری - سلاف لی بن - دئینخ، ب هیجه‌تا هندی کو سه‌ر کردایه‌تی ژ مه‌شاره‌زاتره‌ وئه‌و مه‌صلحه‌تی چیتر دزانت، وگافا ته‌ گۆته‌ ئیک ژ وان: ئەفه‌ ده‌رکه‌فتنه‌ ژ ریکا راست، ئیکسه‌ر دی بیژت: تو دژی (صه‌حوا ئیسلامی)‌یی، یان: تو عه‌میلی علمانی‌یانی! ژ بو چاره‌سه‌ری‌یا فی ده‌ردی دقیت ئەف مه‌نه‌ج وریبازین نوی ده‌رکه‌فتی بینه‌لادان و ل شوینا وان مه‌نه‌جی پیغه‌مبه‌ری - سلاف لی بن - وه‌کی صه‌حابی‌یان بو مه‌فه‌گیرای بیته‌ بنه‌جه‌کرن وخه‌لک ل دۆر کۆم بن، وه‌لانا موسلمانان دقیت بو فی ریبازی ب تنی بت؛ چونکی ب تنی ئەف ریبازه‌یه‌یا کو مرۆفی دگه‌هینته‌ خودی: ﴿قل إن كنتم تحبون الله فاتبعوني يحببكم الله﴾ (۲۲).

دقیت ئومه‌ت بیته‌ تیگه‌هاندن کو شریعه‌تی خودی یی پیکه‌تای‌یه‌ وپیغه‌مبه‌ری - سلاف لی بن - ری بو مه‌ تاشکه‌راکری‌یه‌ وه‌ه‌وجه‌ ناکه‌ت که‌سه‌ک ژ نوی بیت ریبازه‌کا نوی بو‌خه‌لکی بدانت یان ئالایه‌کی نوی بچکلینت و موسلمانان ل دۆران کۆم بکه‌ت.

به لاقبونا بی خیری بی وده همن پیسی بی و دلره شی بی... و گله ک سالو خه تین دی، یین بووینه تشته کی زیده عهده تی ل نک مه هه می یان، به لکی گله ک ژ مه هه ما هه ر فان (هویر وماران!) حسیب ناکه ت گرفتاری، و مو صیه ت د فیری رایه: نساخی به ک ل مروقی بت ورورژ بوو روژی ژ له شی مروقی بخوت د گهل هندی ژی خودان چاقی خو ژی بنقینت و بیژت: چونینه! حه تا بی دکه فت.

ئهف دهرده وه کی مه گو تی ئه فرۆ دهرده کی زیده به لاقه د ناف مه موسلمانان دا ویی گه هشتی به پتری یا مه ژ زانا ونه زانان، بچویک ومه زنان، ژن ومیران. ومروژف ئه گهر هنرا خو د ئه گهرین به لاقبونا فی دهردی دا بکته دی بینت هه می ل بن نافه کی کۆم دبن: دویر کهفتنا مه ژ راستی یا دینی، ده می ئه م ژ دینی خو دویر کهفتین وراستی یا وی مه ل بهر خو بهرزه کریان شیلی کر، مه ئیسلام ژ ژینا خو دهریخست ومه ئه و کره هنده ک عیباده تین هشک وبی رح ب تنی، جیله ک ل سهر فان بیر و باوهران هاته پهروه رده کرن، ل مال چاقین خو ل فی هنری فه کر، ل مه دره سی ئه ف هنره بوو هاته گو تن، د جفاکی دا ئه ف هنره دیت و گو ه لی بوو، د ئه نجام دا قه ناعه ت بوو چی بوو کو ئیسلام دینی مزگه فتی ب تنی یه، وئه فه ئه و بوو یا دوژمنین ئیسلامی هنده ساله لی دگه ریان وهنر نه دکر د خه ونی ژی دا دی بینن.

دهرد پهیدا بوو.. ژانین وی دانه گله ک لایین ژینا مه، دین بی دهسه هلات ما، مادیه ت زال بوو، مروقایینی نه ما، دل رهش بوون، که رب ونه قیان به لاق

دهردی سیسی بی ئه خلاقی

ومه بهستا مه ب بی ئه خلاقی بی - ل فیری - ئه و کار وره وشتن یین د گهل گازی یا ئیسلامی د ریککه فتی نه بن، وناشکه رایه هندی بی ئه خلاقی به دهرده کی دژواره کی بگرت دی وهرگیرت چ دویر چ نیزیک..

مخابن ئه و بی ئه خلاقی یین ئه فرۆ د ناف ئومه تا ئیسلامی دا دبه لاق کاره کی وه سا خراب یی ل که سینی یا ئومه تی کری نیزیکه بیژین: ئه و که سینی یا ئه فرۆ مه هه ی یا هه فده ره د گهل وی که سینی یا ئیسلام ژ مه دخوازت، هه چی بی هویر بهری خو بدته ره نگ و سیمایین موسلمانین ئه فرۆ کۆمه کا کریار وره وشتان دی ل نک بینت هه می ئه ون یین دینی وان ئه و ژی داینه پاش: کرنا دره وی یا بوویه مؤدیل، وهه چی یی دره وین موکمتر بکته ئه و شاره زاتره، و ژ خو ل نک گله ک که سان دره و یا بوویه گرنگترین ستوینین سیاسه تی.

شکاندنا سوژ و په یمانان - کو یه که ژ سالو خه تین دوری یان - ل نک مه ژ ناف فه خوارنی ب ساناهیتره، هه فرکی یا سه را چونه، ژیک سلبوون، دوژمنکاری، زقراتی، دهنگ بلند کرن و گو تن قه سین ره ق و کریت، ژیکفه بوون ولیککه فتن،

.. هاریکاری .. فیان .. خیرخوازی .. دئیک و دو گهشتن .. ئەفه ههمی بوونه که له پوری باب و بایران، و د ناف بهرپهرین دیرۆکی دا هاتنه پاراستن! مرۆفی ژ فی دهردی پاراستی مای ب تنی د دهستی دا ما بیژت: مخابن .. و چوددی نه!

فیجا پیخه مهت نه هیلانا فی دهردی کوژهك دقیت ژ دو لایان فه بزاف بیته کرن:

ئیک: پهیدا کرنا دهسته که کا زانا وتیگه هشتی کو ب ئەخلاقی قورئانی هاتبته پهروه رده کرن دا بو خه لکی بیته جهی چافلی کرنی و ب کریاری - بهری گۆتنی - که سینی یا ئیسلامی یا نمونه یی نیشا خه لکی بدهت.

دو: ته ئکید کرن ژ لایسی زانا وتیگه هشتی یان فه ل سه هندی ئیسلام موماره سه یه کا واقعی یه و بهرنامه یهك ههمی لایین ژینی فه دگرت ونه ب تنی وه عظه کی هشکه یان زاینه کا د سه ری دایه، ئیسلام ئەخلاقه، و بی ئەخلاقی سه ری دکیشته هندی چرایی باوه ری بی د دلی مرۆفی دا بقه مرت.

دهردی چاری

گۆتنا بی کریار و کریارا بی گۆتن

ئەفه ژ دو دهر دین پیکفه دگریداينه و کارتیکرنا وان یا سلیبی ل سه ه که سینی یا نمونه یی زیده یا مهزنه، و مخابن ههردو ژی ئەفرۆ د ناف مه دا دمشه نه .. هندی نعمه تا زاینی یه ئەوا خودی دده ته هندهك به نی یین خو باره کی گرانه ل دنیایی وئاخره تی دکه فته سه ر ملی، ل دنیایی چونکی ژی دئیته خواستن ئەو کاری ب وی زاینی بکهت و نیشا خه لکی ژی بدهت، و ل ئاخهره تی چونکی بی بی وی ل مه حشهری ژ جه نالقت هه تا پسار ژی نه ئیته کرن کانی وی چ کار ب وی زاینی خو کر بوو وه کی د هه دیسه کا دورست دا هاتی. (۲۳)

ئهو که سی زاین ل نک هه بت وزاینی خو نیشا خه لکی بدهت به لسی ئەو ب خو چو ب فی زاینی نه کهت، دی هیژای غه زه با خودی بت، وه کی د ئایه ته کی دا هاتی:

﴿يا أيها الذين آمنوا لم تقولون ما لا تفعلون. كبر مقتا عند الله أن تقولوا ما لا تفعلون﴾ (۲۴)

هه ر وه سا مرۆفی ب فی رهنگی سالۆخه ته کی دوروی یان ل نک خو پهیدا دکهت، ویا ژ ههمی بی خرابتر ئەف دهرده ئیشه کا دی یا کوژهك د له شی

مروغان دکهن ب هیجهتا هندی کو ئیهتا وان یا دورسته و خودی ل دویف ئیهتا وان دی حسیبی د گهل کهت.

ب راستی ئەف رهنگی پنیکنی رینکی بو سهرداچوونی خویش دکهت و بهری خه لکی ددهته هندی کو بو خو پسیارا رینکا دورست نه کهن و ل دویف زانیینی نه گه رپین؛ چونکی ئیهتا وان یا باشه ومانی شهرت ئیهته!

راسته ئیسلامی گرنگی به کا مهزن یا دایه ئیهته و ئیهته یا کری به بناخه بو کاری، بهلی دقیت ژ بیر نه کهین ئیهتا دورست کاری خراب باش ناکهت، خودایی مهزن د نایهته کا پیرۆز دا بو مه بهحسی وان کهسان دکهت یین ژ ههمی یان خوساره تر، و دبیرت: ﴿قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيَّهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا﴾ (۲۵) بهری خو بدی هزرا باش چو مفا نه گه هانده وان، ئیهتا وان یا باش بوو یا ژ وان فه کاری نهو دکهن یی دورسته، خودی دی پی ژ وان رازی بت، بهلی چونکی رینکا وان گرتی یا دورست نه بوو کاری وان خرش دهر کهت و چو پیقه نه هات، و ئیهتا باش چو بهر هفانی ژی نه کر.

گرفتاری به کا مهزنه ئوممهت ئەقرو کهفتی یی، هندهك هزر دکهن بهس نفیژان بکهن و رۆژی یان بگرن هنده دی بنه بهحشستی، و هندهك هزر دکهن ب تنی ئیهتا وان یا باش بت بلا چو کاران نه کهن ژی یان بلا کاره کی خه لهت ژی بکهن دیسا نهو ژی بهحشستینه، و ئیسلام نه وی دبیرت نه وی، قورئان دبیرت:

ئوممهتی دا پهیدا دکهت نهو ژی نهو ئیشه یا زانیین دهر وونی و سایکولوژی دبیرتی: (که سینی یا دوتا - الشخصیة المزوجة) و مخابن ئەف ئیشه ژی نو که د ناف موسلمانان دا زیده یا به لاقه:

مروقه کی زانا ده می ب سهر مینه ری دکهت یان ل بهر مایکرفوونی رادوه ستت دی بیژی ئیمامی عومره رابوو به فه، گا فا کهفته کاری نه نهو سوپک ونه نهو بازار!

کهسه کی دی دی بینی سپیدی و ئیقاری ب نافی براینی یی و حه ژیکرنی و ئیگرتنی دناخت، بهلی سلاف ناکهته سی چارینکین خه لکی مزگهفتی و نه هلی قییلی؛ چونکی د حزبا وی دا نین!

ئیکی دی ل هدر پینج نفیژان یی ل رینزا ئیکی ل پشت ئیمامی و سوننه تهك ژی ژی ناچت، بهلی چی گا فا چوو بهر دکانی دره وی و حیلی و ته شقه لان، و گه لهك جاران نه زمان رهشی یی ژی بو خو حه لال دکهت!

... و پیدا ههره؛ دا عه جیبی یان بینی، جفا که که بو دهف و نه زمانی و گوتنا خیری ههمی دبی منه تن، و گا فا بو دورا کرنی دی بیژی ئەفه نه نهون یین بهری نوکه، ژ لایه کی دی فه هندهك کهسان دی بینی ته خسیری یی د کاری دا ناکهن، ل دویف شیانا خو خو دوه ستین، بهلی نه گهر بهری خو بدیه وی کاری نهو دکهن دی بینی گه له کی دویره ژ وی یی خودی و پیغه مبهری - سلاف لی بن - گوتی. کاره کی بی زانینه، ئەفه ژی دهرده کی پیتهقی دهرمان کرنی یه، و یا غه رب نهو هندهك که سین خو ژ زانیان دهرمیرن بهر هفانی یی ژ فی رهنگی

۴۰ _____ ئيسلام،

﴿فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ﴾^(۲۶) نه (كما نويت) يان (كما اقتنعت) دوست بکته

سهر رپکي وه کي خودي فهران پي ل ته کري.

چاره سهر ي يا في دهردي زي ب هندي يه مروفين زانا کاري ب زانينا خو

بکهن، گوتنا خو ب کريار په سند بکهن وخه لکي نه زان زي تي بگه هينن کو

ئيسلام زانين وکرياره، ننيه تا باش وکاري دوسته، وگوتنا کريار د گهل دا

نه بت يا ژ خو يه کاني چاوا کرنا بي زانين بت يا ژ خو يه.

دهردي پينجي

کيمبوونا ئيخلاصي

ئىخلاص ستوينه کا سهره کي ومو کمه د ههر کاره کي هه بت دا، چ نه ف کاره
بي ديني بت چ بي دنيايي بت، وه کي د پيروزه گوته کا پيغه مبهري دا - سلاف
لي بن - هاتي: (إنما الأعمال بالنيات وإنما لكل امرئ ما نوى -^(۲۷) ههما هندي
کارن ب نيه تانه، وهما يو ههر کهسه کي نهو هه يه يا وي کري يه دلي خو...).
وههر کهسه کي د کاري خو دا يي راستگو ولسوز بت سهر فراهي
ويشکه فتن دي بارا وي بت، وهو شهر مزاري وپاشکه فتن هاتي يه رپکا مه
موسلمانان پتر ژ بهر هندي بوويه چونکي ئيخلاصا مه د کاري دا يا کيم
ولوازه، نه گهر نه بيژين ههر نه مايه!

نه گهر ههر کاره کي نه م دکهين نيه تا مه يا دوست با ومه يو خودي با نه ف
ههمي دلره شي وژيکفه بوون وخرابي يه نه دهاته رپکا مه، نه گهر نه م د ههمي
کارين خو دا دراستگو باينه ومه خو ژ خيانه تي دابا پاش نه م نه دکه فتنه في
کراسي نه م نه فرؤ تيدا ودا مه زي باوهري يه ک ب خو هه بت، به لي مخابن د جفا کا
مه يا ئيسلامي دا نه فرؤ ده مي مه بقيت نمونه يه کي ل سهر ئيخلاصا د کاري دا

بينين ئەم نەچار دېن بەرى خۇ بدەينە رۇژناڧايى... ھەر وەكى ئىخلاص تىشتە كە نە ژ دىنى مە يە و مە نەناسى يە.

ڧىجا حەتا ئەم ڧى شەرمزاري يى ژ ناڧ خۇ ڤا كەين وئەڧى دەردى ژى چارەسەر بکەين پىتڧى يە ئىخلاصى چارە كا دى ب دەست خۇ ڧە بينين، وئىخلاص ب ئەڧان رېكان ب دەست مە ڧە دى ئېت:

۱- کو مرؤڧ مەزنى يا خودى ھەر دەم ل بەر چاڧىن خۇ بدانت، و بزانت د ھەر حالە كى ھەبت دا خودى ب وى يى ناگەھدارە و رۇژە كى دى حسيى د گەل وى كەت.

۲- کو ئەو بزانت ھندى ئىخلاصا د كارى دا يە تىشتە كە خودى ڧەرمان پى ل مە كرى يە.

۳- کو مرؤڧى بەر ل خودى ب تى بت وھىڧى يا خۇ ژ ھەر ئىكى دى بېرت و بزانت تىشتى خودى ھەز نە كرت بگەھتە مرؤڧى كەسەك نە شىت بگەھىتە مرؤڧى ئەگەر خەلك ھەمى بۇ كۆم بىن ژى. (۲۸)

۴- کو مرؤڧ دللى خۇ نەبەتە دىيايى و بزانت مانا وى د ڧى دىيايى دا يا بەر وەختە و ھندى ئەو لى بىنت رۇژە كى ھەر دى ژى بار كەت.

۵- کو مرؤڧ خۇ ژ رېمەتى يى بدەتە پاش و دللى خۇ بۇ خودى ڧالا بکەت. ب ھاڧىتسا ڧان پىڧاڧىن ڧەر ئىخلاص ل نك مرؤڧى پەيدا دبست، و ب پەيدا بوونا ئىخلاصى د ناڧ جڧا كى دا تۇڧى سەرفەرازى يى شىن دبست، و ڧىڧى يى سەر كەڧتى پىڧە دىت.

دەردى شەشى

ژ دەستدانا خۇ پاراستنى

د لەشى ھەر كەسە كى دا جىھازە كى خۇ پاراستنى ھەيە، كارى وى ئەو ھە لەشى ژ ھەر مىكرو بى كى دپارىتت؛ دا ساخلەم بىنت، و ھەر چارە كا ئەڧ جىھازە تىكچوو و ب دورستى ب كارى خۇ ڤانە بوو لەشى شىانا خۇ پاراستنى نامىنت، و ھەر دەم دى يى ئامادە بت كو مىكرو بىن ئىشە وى پىن كوزەك د ناڧ خۇ دا وەرگرت و ڧەلەو كەت حەتا دویمایى ئەڧ مىكرو بى بىنە ئەگەر تىچوونا لەشى ھەمى يى. جڧاك ژى وەكى ئىك لەشى يە، دڧىت يا خودان جىھازە كى خۇ پاراستنى بت، خۇ پاراستنا دژى دلچوون و ھەر ھزر و بىرىن خراب ونە د ڤى دا، و ھەر چارە كا ئەڧ جىھازە د ناڧ جڧا كى دا لاواز بوو يان نەما جڧاك ھەر دەم دى يا بەر ئاتاف بت و دەلېڧەيا كەڧتتا وى ب ئىش و دەردىن كوزەك دى پتر بت.

د واقعی مە يى ئەڧرۇ دا مخابن مە موسلمانان ئەڧ جىھازى خۇ پاراستنى ژ دەست دا يە؛ لەو دى بىنى ھەر ھزر و بىرە كا ھەبت - چەندا بى خىر ژى بت -

جھي خو د ناف مه دا دکهت، نه بتني هنده بهلکي بازارا هزر وييرين پويچ وپه لچه نه فرؤ د ناف مه موسلمانان دا زنده زنده يا ب په واجتره ژ بازارا هزر وييرين راست و دورست، هتا دهره جه کي گهلهک جاران مروفي عه قلمه ند ژ في چهندي حيبه تي دميت. بيدعه يا بوويه سوننهت، وسوننهت يا بوويه عيب وقبحهت، خير وگونه هيين تيکهل بووين وژيك فافارتنه وان کاره کي ب ساناهي نينه، مروفي گونه هکار وبيدعه چي يي بوويه جھي رينز وقه درگرتني و ل سهري ديواني دئيه دانان، و مروفي جامير وسهر راست يي کو بهري خه لکي ددهته سوننه تي يي بي بها وتاوانباره.

ل فيري مروف پسياره کي ژ خو دکهت: نهري بوچي نهف نالوزي پهيدا بوويه وبوچي ههر نيک ل جھي وي يي دورست نائيه دانان؟ بوچي جفاکا مه موسلمانان پاراستي نه مايه بهرانبهر خوداين بيدعه و دلچوون ودهسته کين دسهرداچوويي؟

د بهر سقي دا مروف دشيت نه گهرا في چهندي د سي خالان دا کوم بکهت:

۱- گهلهک ژ مه موسلمانان نه فرؤ ده مي بو چاره سهري يا واقعي کار دکهن ژ ده سپيکه کا خه لهت ده ست يي دکهن، خه ما خو يا سه ره کي ناکه نه نهو خه لکي ب دورستي د ئيسلامي بگه هينن، بهري وان بده نه بير و باوه ران، بهري بناخه يه کي موکم بدانن ديوا ري ئا فا دکهن، هيشتا جفاکا خو نه کري به جفاکه کا ئيسلا مخواز داخوازا ده سه لاتدا ري به کا ئيسلامي دکهن، في چهندي بو خو دکهنه نارمانج وگه هشتا نارمانجي د ههر ريکه کا هه بت را بو خو دورست دکهن.

۲- چونکي پتري يا مه ل سه ر ئيسلامه کا عاطفي يين هاتينه په روه رده کرن، مه ل بير ناميت کو وهر گرتن وتيگه هشتا ئيسلامي ب رهنگه کي کوير و دورست دبنه نه گهرا ب هيژبوونا باوه ري يي، ژ بهر في چهندي دي بيني باوه ري يا مه باوه ري به کا عاطفي به هندی ژ مه چي دکهت کو فافارتنه کا دورست نه کهين.

۳- پهيدا بوونا حزبييه تي د مهيدانا کاري ئيسلامي يي هه فچاخ دا ب هيجه تا کاري جهماعي، وپشته فاني يا کوره بو ناف و دوريشمه وئندامين حزبي بهري نه ندانان دا هندی وه لئا خو ل سه ر بناخه يي حزبي بدن وپويته ي نه دهنه لايي عه قيدي بير و باوه ران.

د نهجام دا هژماره کا خرابکاري يان د جفاکي دا پهيدا بوون، ژ وان خرابکاري يان:

۱- نه زمان دريژي يا د دهر حقي وان زانايان دا نهوين دوپکه فتنه سوننه تي

دکهن و بهري خه لکي دده نه فقهي حه ديسي، وگونه هبار کرنا وان ب دوپشه لانکي يي وهشکاتي يي و دوپره فتنه ژ واقعي ... وهتد.

۲- سفيکي و ترانه پيکرنا ب هنده ک واجب و سوننه تان ب هيجه تا نوو خوازي يي وهه فچاخي يي.

۳- خو بي دهنگ کرنا ل سه ر بيدعه وبيدعه چي يان، يان هاريکاري يا ل سه ر به لافکرنا بيدعه يان.

۴- گوهار تہا فقہی شہرعی ب فیل بازی یین سیاستی، و خودیویر کرنا ژ زانایین تیگہ ہشتی و دویکہفتنا نیف زانایان.

۵- بہرہ فانی یا ژ کہس و ناف و دوریشمہیان ب رہنگہ کی عاطفی و ژبیر کرنا کو مروؤف و دوریشمہ ب حہقی بی دئینہ ناسین.

۶- خوؤ جو دانہ کرنا شعوری ژ کہس و دہستہ کین سہرداچووی وری بہرزہ ب ہیجہتا و ہلاتینی و برادہرینی بی.

۷- کیمکرنا بہایی زانین و خوؤ فیر کرنی، و پالافہ دانان ل سہر زانین وفہ تو ایین حزبی.

فان ہمہمی خرابکاری یان کار ل سہر جیہازی خوؤ پاراستنی د لہشی ئومہتی دا کر وئو بہرئاتاف کر کو تویشی دہردین کوژہک بت. و ژ بو چارہ سہر کرنا فی دہردی پیتھی بہ ئومہت ل مہنہجی دورست بزفرت: مہنہجی سوننہتی ل دویف تیگہ ہشتنا پیشی یین ئومہتی، ئو ژی ب ریکا ہافیتنا فان پیگافان:

۱- داخواز کرنا دویکہفتنا کیتاب و سوننہتی، و پیگیری یا ب فی دویکہفتنی.

۲- پویتہ پیکرنا ب ہہر سی ژیدہرین دویکہفتنی: کیتاب، و سوننہت، و تیگہ ہشتنا سہلہفین ئومہتی.

۳- خودیویر کرنا ژ کوؤرہ ریکین نوی دہرکہفتی و ہہقدژ بو ریبازا پیشی یان.

۴- پیشخستنا شریعہتی ل سہر عہقلی و مہصلحہتی.

دہردی حہفتی

پہر و ہر دہ کرنا خراب

پشتی ہژمارہ کا شکہستین مہزن و ل دویف ٹیک ل سہر دہمی مہ بی نوکہ، گہلہک لایین خہ مخور د ناف ئومہتی دا پیدابوون دہست دانہ کاری پیخہمہت زفراندنا سہرفہرازی یا موسلمانان و چارہ کرنا واقعی وان، بہلی ژ بہر ہژمارہ کا ئہ گہرین جو دا گہلہک ژ فان لایین دہست دایہہ کاری ئیسلامی تویشی خہلہتی یین کوژہک بوون یین کو ل شوینا واقعی مہ باش بکہن - وہ کی خودانان ہزرکری - پتر دہرد ل مہ زیدہ کرن، و ل سہر پہر و ہر دہ کرنا کا خراب ئہم ب خودانکرین... ژ وان خہلہتی یان:

۱- کوؤمکرنا ئیسلامی د پشکہ کا ب تنی دا ژ وی، و پہر و ہر دہ کرنا گہنج و جحیلان ل سہر فی پشکی ب تنی کو خہما خو یا سہرہ کی بکہنہ ئہو، ہہفرکی بی سہرا بکہن و خوؤ پی ژ موسلمانین دی جو دا بکہن.

د مہیدانا کاری ئیسلامی دا ہندہک کہس و دہستہ کان تو دی بینی دا بو خہلکی دیار بکہن کو ئیسلام دین و دہولہتہ - وئہفہ تشتہ کی دورستہ - ئیسلامی ہہمی بی د سیاستی دا کوؤم دکہن - وئہفہ تشتہ کی خہلہتہ -، چاوا ململانی د

پاشی گاڤا هەر کۆمهك زفری مهلبه‌ند و باره‌گایی خو، و د گهل برایان مانه
بتنی، شعار گۆتئا (موتنه‌ببی)یه:

ودع كل صوت غير صوتي فإني

أنا الصادح الخكي والآخر الصدا

(ئانه‌کۆ: ژبلی ده‌نگی من هەر ده‌نگه‌کی دی یی هه‌بت گوهر نه‌دی؛ چونکی ب
تنی نه‌زم بی ده‌نگ خو‌ش، و ژبلی ده‌نگی من هەر ده‌نگه‌کی هه‌بت یی ژ خو‌یه؛
چونکی ئەو ب تنی ده‌نگه‌دانه و چو‌ددی نه‌!).

۲- خه‌له‌تی یا دی یا مه‌زن ئەفه‌یه: جیله‌ک ل سهر هندی یی په‌روه‌ده‌ بووی
کو حقی یی ب مرۆفان بناسن، و گوهداری یا حقی یی بکه‌ن نه‌چونکی ده‌لیله‌کی
دورست یی پی هه‌ی، به‌لکی چونکی فلان که‌سی یا گۆتی، ئەفه‌ ده‌رده‌کی مه‌زنه
ئەفرۆ د له‌شی کاری ئیسلامی دا په‌یدا بووی؛ چونکی یا گه‌هشتی یه‌ ده‌ره‌جه‌کی
گه‌له‌ک جاران مرۆفین خو‌ ددانن تیگه‌هشتی و (داعیه) ئاخفتنا خودی و پیغه‌مبه‌ری
- سلاف لی بن - ده‌یلن ژ به‌ر گۆتئا که‌سه‌کی یان کۆمه‌کی، بیژی: خودی یان
پیغه‌مبه‌ری - سلاف لی بن - فلان تشت یی حه‌رام‌کری، دی بیژت: نه‌، ئەو
تشت یی حه‌رام نینه‌، فلان که‌س دبیزت یی دورسته‌!

۳- نیزیک ژ فی ته‌ریه‌تا خراب خه‌له‌تی یه‌کا مه‌زنتر د واقعی مه‌ بی ئیسلامی
دا په‌یدا بوو، ئەو ژ ته‌ریه‌تا حزبی یه‌ ئەوا ل بن فی شعاری هاتی یه‌ دورست‌کرن:
(والخزبيون والحزبيات بعضهم أولياء بعض)!!

گهل پیلین سیاسی بین هه‌قدژ بکه‌ین؟ چاوا په‌رله‌مان و نقاباتان ب ده‌ست خو‌ فه
بینین؟ چاوا ده‌سه‌لاتداری یی بیخینه ده‌ستی خو‌ دا خلافته‌تی بزفرینین؟ ... وه‌ند.
ژ ویری و یقه‌ ده‌ستی مه‌ د نا‌ف ده‌ستی کی دا بت، کی مه‌ بریقه‌ به‌ت، بی‌ر
وباوه‌رین مه‌ دچاوا بن... ئەفه‌ نه‌موشکیله‌یه‌!

هنده‌کین دی خه‌لکی وه‌سا تی دگه‌هینن کو ئیسلام ب تنی لایی روو‌حی یه‌،
رۆژی و نقیژه‌، ذکر و صلاوه‌ته‌، مزگه‌فت و ته‌کیایه‌، وه‌کی دی قانونا مه‌ یا
سیاسی و ئابۆری و جفاکی مووشی بدانت یان دنخه‌ موشکیله‌ نینه‌!

هنده‌ک ژ ی پویته‌ی ب تنی ده‌نه‌ عه‌قیدی بلا ئەف عه‌قیده نه‌بته‌ پالده‌ره‌ک کو
واقعی وی بگوهورت، یان په‌روه‌رده‌یه‌ک ره‌فتاری وی پا‌قژ بکه‌ت...

هنده‌ک ئیسلامی ب تنی دکه‌نه‌ جیهاد، و په‌روه‌رده‌کرنا عه‌سکه‌ری د چیکرنا
که‌سینی یا مرۆفی موسلمان دا به‌ری هەر تشته‌کی ددانن، وه‌کی دی جیهاد د
گهل کی؟ و دژی کی؟ و چاوا بیته‌کرن؟ ئەفه‌ نه‌ یا گرنه‌گه‌!

ویا غه‌ریب ئەوه‌ ل شوینا کو هەر هنده‌ک ژ فان ده‌سته‌کان مفای بو‌ خو‌ ژ
هنده‌کین دی بکه‌ن و ئیک یی دی تمام بکه‌ت، هەر ده‌سته‌که‌ک رابوو دیواره‌کی
مه‌زن یی وه‌کی سه‌ددا یا جوج و ماجووجان ل دۆر ئەندامین خو‌ ئا‌فا‌کر؛ دا
نه‌گه‌هنه‌ چو‌ لایین دی، و دگهل هندی ژ ی گاڤا ئەو ل جهه‌کی چوونه‌ پشت
مایکرفوونه‌کی یان به‌رانه‌ر کامیره‌کی، شعار ئەفه‌یه: (د وی تشتی دا یی ئەم
ل سهر د موتته‌فق دی هاریکاری یا ئیک و دو که‌ین، ویی ئەم تیدا دموخته‌لف
دی عوزری بو‌ ئیک و دو بینین).

وخوشخوشكان ئافاكر، نه كول سهر بناخهیی زانینی ودهلیلی، یه عنی: د واقعی مه موسلمانان دا گهلهك كهس پهیدا بوون ب چاڤی عاطفی بهری خو ددهنه ههمی مهسلان، وئه گهر ته دهلیلهك بو ئینا ژی كو هزرا ئه و ژ هنده كان دكهن یا خهلهته، دی بیژنه ته: تو راست دییژی بهلی ... ودی هیجهته كا عاطفی بو خو گرن.

بیژی: ئیمامی عومهر د فلان مهسلی دا یی خهلهت بووی، چو نابیژت، بهلی بیژی: فلان زانا یان داعیه - كو بهایی نینۆكه كا عومهری نائینت - یی خهلهت بووی، دی خو ل ته دین وهار كهت، ودی بیژت: چاوا تو بهحسی موسلمانان دكهی!

ئەف پەروەردە کرنا خراب ژى مخابن دەردە کی مەزنە مە ژ چارەسەر کرنا واقعی مە یی ئیشەوی دویر دکەت.

ئەگەر مرۆڤ ل پەیره و و بەرنامەیی هەر حزبەکی ژ فان حزین ((ئیسلامی)) بزفرت، یان دیروکا وان بخوینت دی بینت پویته دانا وان ب راستکرنا عه قیدی ل نك وان ئەگەر بیت ژى ل دویماهی یا ههمی تشتانه، یا گرنگ ئەوه تو مرۆڤه کی حەرەکی بی، ته باوهری ب مەنەجی حزبی هەبت، وولائا ته بو سەرۆکاتی یا حزبی بت، ژ ویری ویتە تو صووفی بی باوهر بکهی شیخ عەبدلقادر دنیایی بریفه دبهت، یان تو ئەشعەری بی باوهر نه کهی خودی ئستوانا ل سهر عهرشی کری، یان تو رافطی بی بیژی ئەبووبه کر و عومهر کافرن، موشکیله نینه تو (برایی) هندی ته باوهری ب حزبی ههیه، نه ب تنی هنده بهلکی وهسه طیهه تا هندهك حزین ئیسلامی - وه کی ئەو دیژنه خو - بهری وان یی دایه هندی كو مرۆڤی فهله ژى ئەوی دییژت: عیسا کوری خودی یه! د ناف ریزین خو دا وەر بگرن و بهژمیرن برابهك ژ براین خو، و گوتنا خودی: ﴿ولن تر ضی عنك اليهود ولا النصارى حتى تتبع ملتهم﴾^(۲۹) د فەرهنگا وان یا سیاسی دا نه مایه.

ل سهر فی خهلهتی یا مەزن جیلهك ژ ئوممەتی هاته پەروەردە کرن كو هزر بکهت یا دورست ئەوه مرۆڤ خو کەر و لال بکهت و بکهفته د ناف ریزین حزبی دا (وهولاء و بهرائی) ل سهر بناخهیی حزباتی بی بدهت، وههر حهقی یه كا د ریکا حزبی را نهبت و هرنه گرت.

۴ - فان ههر سی خهلهتی یین بوری خهلهتی به كا دی ب دویت خو دا ئینا ئەو ژى ئەقهیه: بارا پتری ژ مه دینداری یا خو ل سهر بناخهیه کی عاطفی

دی بهری وی بدهنه ریکا خودی یا راست، نه گهر هوسایه بوچی فی جاری خو
بی هیفی بکهین و بیژین: کون ژ پاتهی مهزنتره!

د گهل وان ههمی دهر دین د واقعی مه دا ههین ژی - یین بهری نوکه مه
بهحس ژی کری - بهلی ژ لایه کی دی فه نه گهر مروّف بهری خو بدهتی زقرینا
خهلکی یا بهرچاڤ ل دینی، وهه بوونا هژماره کا مهزن د ناف فی خهلکی دا کو
بو خو پسیارا ریکا کیتاب وسوننه تی دکهن دویر ژ مهزه بییه تا بهرته نگ
وحز بییه تا دل رهش، نه فه هندی دگه هینت کو - ب ئانه هی یا خودی - گه له ک
نه مایه مزگینی یا چاره سهری بی دی گه هت، وبرین دی ئینه دهر مانکرن.
بهلی ههر دمینت نه م پسیار بکهین: نهری ریکا چاره سهری بی چیه؟

رینیشانین ریکی:

بهری مروّف بدهته ری - ههر ریکه کا ههبت - هنده ک رینیشان هه نه دقیت یی
پی زانا بت و ل دهمی ریفه چوونی پیگییری بی ژی پی بکهت، نه گهر فیاب
سلامه تی بگه هته ئارمانجا خو.

ریکا چاره سهری یا واقعی مه یی ئیسلامی ژی هنده ک رینیشانین خو هه نه
پیتقی یه ل سهر وی کهسی چاره سهری بی بخوازت یی پی زانا بت، ژ وان
رینیشانان:

۱- دقیت بهری ههر تشته کی هزارا مروّقی ل رزگار بوونی بت وخو د وی
تشتی دا شاره زا بکهت یی بهری وی بدهته ریکا رزگار بوونی.

ریکا چاره سهری بی

پشتی مروّف ب ئاسته نگی چاره سهری یا واقعی ئاگه هدار دبت، ئیکسه ر فی
پسیاری ژ خو دکهت: نهری ریکا دهر مانکرنی و چاره سهری بی چیه؟ چ ری هه یه
نه م ل سهر بچین نه گهر مه فیا جاره کا دی ب ئیسلامی سهر فهراز بین؟
ل ده سپیکی دی بیژین: نه گهر مروّف ل وان ئابهت و حه ديسان بزقرت
نهوین بهحسی پاشه روژا ئومه تی دکهن مروّف پشت راست دبت کو پاشه روژ یا
ئیسلامی یه... نه فه ئیک، یا دووی: دیرۆک ژی شاهده کو ئومه تا ئیسلامی ژ
هندی ب هیزتره کو ب تهنگافی یه کی - بلا چهند یا مهزن ژی بت - بکهت یان
ب دهرده کی بمرت، و ل دریزی یا دیرۆکی گه له ک دهم ب سهر ئومه تی دا هاتینه
نه و تویشی دو رهنگه دهر دین مهزن بوویه:

۱- دهرده کی دهر فه یی (خارجی) ب دهستی دوژمنین بیانی.

۲- دهرده کی نافخویی (داخلي) ب دهستی نه زانین خویانی.

وههر جاره کا ئومهت ب فان ههر دو دهر دان لاواز بووی خودی وهسا یی
حهز کری هنده ک ریه رین موجه و زانا یین هنارتین؛ دا ئومه تی فه گرن و جاره کا

ودقیقت ژ بیر نه کهین کو نهو دهسته کین ل درپژیا دیرؤکی
دسرداچوون وهندهک ژی کافر بووین ئنیهتا وان ههمی یان ل دهسپیکئی یا باش
بوو.

۳- ههر کاره کی مرؤف بکته دقیقت بزانت کانئ ئەف کاره یی دورسته یا
نه، دهلیله کی شهرعی یی هه به یان نه؟

د ئایه ته کی دا خودایی مه زن بو مه ناشکهره دکته کو مرؤف ئیک ژ دووانه
﴿أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ يَتِيْمَةٍ مِّن رَّبِّهِ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ﴾^(۳۲) یان
ئهوه یی دویکهفتنا دهلیلئ ناشکهره دکته یی کو ژ نک خودایی وی هاتی، یان
ژی ئهوه یی دویکهفتنا دلچوونین خو دکته، نهو دلچوونین خرابی یا کاری ل
به مرؤفی شرین دکهن. وچهند گریکه کا د جهی خو دایه ئابه تی ب دویف
دهلیلی دا ئینای دهمی گۆتی: (بینة من ربه)؛ دا ههر دهلیله کی دی یی مرؤف بو
خو چی دکته ژ بن دهر کهفت.

گرفتاری یا مه یا مه زن ئەفرۆ ئهوه پتر دهلیلین مه ژ نک مه ب خو نه، نه ژ
نک خودیننه، لهو دی بینئ حهرام حلال دبت ب دهلیل، وحلال حهرام دبت ب
دهلیل، نهیاره تی یا موسلمانان حلال دبت ب دهلیل، ودوستینی یا کفران ژ ب
دهلیلی (مهصلحه تا دهعوی) دبتنه خیره کا مه زن.

گهلهک کهس هه نه کاری خو دکهنه دورستکرنا خهله تی بین خهلهکی بهلی هند
د ناف فی مهسهلی دا دچن دویماهی یی خهله تی بین خو ب خو ژ بیر دکهن،
ئیک ژ وان هزر دکته خهلهک ههمی یی دسرداچووی نهو ب تنی تی نهبت؛ ژ
بهر فی چهندی وی پیتشی ب هندی نینه زانینا خو زیده بکته، یان رهفتاری خو
بگوهرت، وبهحسی فی رهنگی به دهمی پیغه مبهر - سلافا لی بن - دبیزت: (إذا
قال الرجل: هلك الناس، فهو أهلكهم - ^(۳۰) نه گهر زهلامه کی گۆت: مرؤف "
ههمی " تیچوون، نهو ژ وان تیچوویتسه).

۲- ئنیهتا دورست ب تنی مرؤفی رزگار ناکته، وهه بو مرؤفی نابته
هیجهت کو خهلهت بچته ریکی.

تشتی ژ ههمی یی بهلافتسر ئەفرۆ ل سهر نه زمانی خهلهکی گاڤا بهحسی خهله تی یا
کهسه کی یان کۆمه کی هاته کرن ئەقیه دی بیژن: ئنیهتا وان یا دورسته ووان بو
خودی یه وئه گهر د خهلهت ژ بن خیرهک دی بو ئیته نفیسین. ههر وه کی
ئومهت ههمی یا گههشتی به دهره جا ئجهادی قیجا چ بقیت بلا بکته مانی خیر
یا مسؤ گهره، نه گهر دو نه بن بلا ئیک بت!

ئنیهتا باش چو بهایی خو نینه نه گهر کریارا دورست د گهل دا نهبت؛ ژ بهر
فی چهندی نیمام (سفیان الثوری) دبیزت: " گۆتن یا دورست نابت نه گهر کریار
د گهل دا نهبت، وگۆتن وکریار د دورست نابن نه گهر ئنیهت د گهل دا نهبت،
وگۆتن وکریار وئیهت د دورست نابن نه گهر ل دویف سونه تی نه بن" ^(۳۱)

پيگافين چاره سهري يي

پيگافا ئيكي: كۆمبونا ل سهر ئيك مهنه جي

گهلهك جاران ده مي به حسي چاره سهري يا دهردين واقعي كاري ئيسلامي دئيته كرن، هندهك دييژن: دقيت حزب وجهاماعتين ئيسلامي خو بگههيننه ئيك ورهنگه كي ته نسقي د نابقهرا خو دا پهيدا كهن وييكفه كاري بو ئارمانجا خو يا هه فپشك بكه ن.

ب في رهنگي نهو ئيكه مين پيگافا خو - ل سهر ريكا چاره سهري يي - خه لهت دهافيژن؛ چونكي هندي مهنه ج ئيك نه بت وناف و دوريشمه دژيك جودا بن جو ته نسقي و خونيزيك كرن نابن، وديروكا هه فچاخا جهاماعات وئه حزابين ئيسلامي في راستي يي باش وباش دگه هينت.

ئيكه مين پيگاف نهوه خه مخورين ريكا چاره سهري يي هه مي ل سهر ئيك مهنه جي كۆم بن؛ دا بينه خودان ئيك ري وئيك ئارمانج، وپسيار ل فيري ئه فقيه: ئه ري مهنه جهك هه يه مه هه مي يان بگه هينت ئيك؟ وئه گهر هه بت نهو مهنه ج كيژكه؟ وچاوا نهو دي ئومه تي هه مي يي گه هينت ئيك؟

واقعي ئيسلامي

د بهر سفي دا دي بيژين: تشته كي بهرعه قل نينه خودايي كاربنه جه فهرمان ل مه بكهت كو نه م هه مي خو ب (وهريسي وي) فه بگرين وه كي وي گوتي: ﴿واعتصموا بحبلِ الله جميعاً﴾^(۳۳) پاشي بو مه ديار نه كهت كاني ريكا خو پيئه گر تبا ب وي وهريسي فه يا چاوايه، ديسا نه هيژاي كاربنه جه يي يا يه نهو مه بهر داي بهي لت هه ر ئيك ل دويف هزرا خو رهنگه كي خو پيئه گر تبا ب وهريسي خودي فه بو خو ده سنیشان بكهت. وئه گهر بيژين: وهريسي خودي قورئان وسوننه ته، ئه ف بهر سقه ژيك جودا بوني بنر ناكهت؛ چونكي نهو دهسته كين سهر داچووي زي دييژن: نه مين ل سهر ريكا قورئاني وسوننه تي.

بهري نه م مهنه جي دوست ده سنیشان بكهين پسياره كي دي هليخين: نه ري صه حابي يين پيغه مبهري - سلاف لي بن - نه وين خودي بو هه قاليني يا پيغه مبهري خو هلبژارتين، و د ريكا وان را كيتاب وسوننه ت گه هاندينه مه، ل سهر مهنه جي دوست بوون يان نه؟ نه گهر بهر سق: (نه ري) بت ودقيت (نه ري) بت، دي بيژين: باشه پشتدانا مهنه جي وان چاوايه، كاره كي دوسته يان نه؟

بهر سق بلا بو نايه تي بت ﴿فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ اهْتَدَوْا، وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ﴾^(۳۴) ناخفتن ل فيري د گهل پيغه مبهري - سلاف لي بن - وصه حابي يانه: نه گهر وان كافران باوهري ب وي ئينا يا هه وه پي ئيناي (ول سهر وي ريكي چوون يا هوين ل سهر دچن) نهو هاتنه سهر ري، ژ خو نه گهر نهو چوون ووان پشت دا ريكا هه وه نهو يين د درژمنكاري يي وژيك جودا بوني دا.

نهئیت خودی لی ناگرت، نه کو بیژت: نهفه یا گرنکه دی کم، ونهفه یا گرنکه نینه نهز ناکهم.

ومعنا فی چهندی نهو نینه کو د منهنه جی صهحابی یان دا (تهدریج) د کاری دا دئیت لادان، یان باوهری ب تشتی گرنکه ویی گرنکتر نائیتنه نینان، نه... صهحابی یان ژ ههمی کهسان پتر ناگهه ژ فی چهندی هه بوو، ووان ب گوتن وکریار ددا زانین کو نیسلام منهنهجه که پارچه کرنی قه بویل ناکهت.

مخابن نهفرۆ گهلهک کوم ودهسته کین نیسلامی د منهنه جین خو دا باوهری یی ب پارچه کرنا نیسلامی دئینن و ل سهر حسیا لایه کی گرنکی یی دده نه لایه کی دی، ونه گهر مروّف بهری خو بدهته هندهک ژ وان لایین نهون ژ پشکا تشتین نه گرنکه دهژمیرن دی بینت نهون یین پیغه مبهری - سلاف لی بن - خو ل بهر سه کراتی شیرهت یی ل نومته تی کرین!

۲- ته وحیدا دورست بهری ههر تشته کی:

د منهنه جی صهحابی یان دا ته وحیدا راست و دورست سه ری ههر تشته کی به، وهر کاره کی ههبت نه گهر ته وحید د گهل دا نهبت چو خیر تیدا نابت بلا چهند کاره کی باش زی بت، و ته وحیدا دورست نهوه یا ژ کیتابا خودی وسوننه تا پیغه مبهری - سلاف لی بن - هاتی به وهر گرتن دویر ژ فهلسه فا یونانی ودره وین نسرائیلی وخورافاتین صووفی و بوچوونین عصری یین نستیراد کری.

ژ فی گوتنا خودی ناشکهر دبت کو منهنه جی صهحابی یان نهو منهنهجه یی فهرمان یی ل مه هاتی به کرن کو نه ل دویش بچین، ونهیا فهشارتی به کو منهنهجه نه ب تنی نهوه نه ل عه قیدی دا چاف ل وان بکهین، منهنهجه ژ هندی بهر فههره تره، منهنهجه نهوه وهر گرتن وتینگه هشتن و ب کارینانا مه بو نیسلامی وه کی یا صهحابی یان بت، ل سهر فی چهندی دقیت نه بگه هینه ئیک دا نه ل (ریکی) و(نارمانجی) دا ژیک جودا نه بین.

پیگافا دووی: بناخه یین منهنه جی صهحابی یان

پشتی بو مه ناشکهر بووی کو منهنه جی صهحابی یان منهنهجه جی رزگار بوونی به، پسیرا دئیتنه کرن نهفه به: نه ری بناخه یین منهنه جی صهحابی یان چنه؟ ب خواندنه کا هویر د منهنهجه جی صهحابی یان دا مروّف دشیت بناخه یین منهنهجه جی صهحابی یان د فان خالین ژیری دا ده سنیشان بکهت:

۱- پیگیری یا ب نیسلامی ههمی یی:

د منهنهجه جی صهحابی یان دا نهو بیدعه نینه یا د هندهک منهنهجه جین دی دا پهیدا بووی ده می نیسلام ل سهر دو پشکان دئیتنه لیکفه کرن: تشتی گرنکه، و تشتی نه گرنکه. صهحابی یا پیگیری ب نیسلامی ههمی یی دکر ونهول وی باوهری بوون کو پیگیری یا ب ههر ته شریعه کی نیسلامی یی ههبت تشته که ل سهر پیچی بوون وشینا مروّفی یی راوه ستایه، وه کی نایه ته که نه مر دکهت: ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ﴾^(۳۵) هندی مروّف بشیت بکهت دقیت بکهت، ونهوا ب وی فه

۳- ئەخلاقى باش:

ئەخلاقى باش دىقت بەرھەمى تەوھيدا دورست بت، ومرؤف دەمى ژينا صەحابىيان دخوينت دزانت كو ئەخلاقى باش جھەكى مەزن د مەنھەجى وان دا ھەبوو، دبت صەحابى ھندەك جاران د ھندەك مەسەلان دا ژيك جودا دبوون ھەتا مەسەلە گەھشتى يە شەر وليكدانى ژى، بەلى خۇ د قى دەمى ژى دا ئەوان ئەو بى ئەخلاقى د گەل ئيك ب كار نە دئىنان يىن ھندەك ئەندامىن ئيك حزبا ئىسلامى ئەقرؤ د گەل ئيك ب كار دئىنن! چونكى صەحابىيان باش مەعنا وى گوتنا پيغەمبەرى - سلاف لى بن - دزانی دەمى پسيار ژى ھاتى يە كرن: چ تشت ژ ھەمىيان پتر مرؤفى دبتە بەھشتى؟ وى گوت: (تەقوا خودى وئەخلاقى باش) ^(۳۶). ژ بەر قى چەندى فيان وبراينىيا شەرعى ل نك وان ب سەر ھەر تشتەكى دى دكەفت، و(وہلاء و بہرائا) وان ل سەر بناخەيى شريعتى بوو.

د خالا بوورى دا مە گوت: دقت تەوھيد بەرى ھەر تشتەكى بت، بەلى دقت ژ بىر نەكەين كو تەوھيدى ئەگەر ئەخلاقى ئىسلامى د گەل دا نەبت دى يا ژ قەستا بت، ئەگەر نە.. براينى و فيان و دلفرەھى دى بتە نە فيان و دوژمنى و دلپەشى.

۴- پيگىرى يا ب (اتباع) و خودوير كرنا ژ (ابتداع):

ويا زانايە كو نيشادانا تەوھيدى بەرى ھەر تشتەكى كارى ھەمى پيغەمبەران بوو، وقت پيغەمبەرەكى چو مەسەلە - بلا چەند د گرنگ ژى بان - ب پيش تەوھيدى نەئىخستينە، و پيغەمبەرى مە - سلاف لى بن - سيزدە سالان ل مەكەھى صەحابى يىن خۇ ل سەر تەوھيدى پەروەردە كرن بەرى ل مەدينى دەولەتى ب وان بدەتە ئاقا كرن، يان جيھادى ب وان بدەتە كرن.

قەت نائيتە تەصەوور كرن ئىسلاما دورست ب دەستى ھندەك كەسىن عەقيدەسز بيتە زقراندن، و ھەر مەنھەجەكى گرنگى بى نەدەتە تەوھيدى و ژ تەوھيدى دەست بى نەكەت دى مەنھەجەكى خرش بت و ژ خرابى بى پيغەتر چو پيغە نائيت.

مەنھەجى پترى يا حزب و جەماعەت ئىسلامى ئەقرؤ بەرژەو ھندى يا حزبى ددانە بەرى ھەر تشتەكى؛ لەو دى بينى (ئىسلامى يىن حزبى) دؤستينى و دوژمناتى يا خۇ ل سەر بناخەيى حزبى نەكو بى تەوھيدى ئاقا دكەن، نيشادانا تەھيدا دورست يا صەحابىيان باوھرى بى ھەمى بو ئەندامان ل نك وان تشتەكى نە بى گرنگە و ژ (كەمالياتانە)، يا گرنگ ئەوە حزبيەت باش و باش بچتە د مەژى بى وان دا، بەلكى گەلەك ژ وان ئاشكەرا دپيژن: چى نابت ئەندامى مە مەسەلەن عەقيدى و تەوھيدى بکەتە ئەگەر ژيگفە كرنا رپيژن مە! و مەسەلى خۇ ل توخوبىن عەقيدى ژى نەگرت، ھندەك مؤديلين نوى يىن حزبين ئىسلامى دەر كەفتن جوھى وفەلە ژى د ناف رپيژن خۇ دا وەرگرتن، و دوير نەبينە لەقەبى (موجاهد) ژى دابتي!

وهندی (ابتداء) سه خرابی ومهترسی به کا مهزن تیدا ههیه؛ چونکی نهو کهسی (موبتدع) مافی (تشریعی) ددهته خو وه کی مرؤقی (علمانی) نهوی ژ نک خو مهنهجه کی بو خه لکی ددانت، (ومتدع) زوی ب زوی هنرا توبه کرنی ناکهت؛ چونکی نهو یی ل وی باوه ری کو نهو رییکا وی گرتی رییکا کا دورسته، ویا زانایه کو مرؤقی نهزان ب بیدعی پتر دسهردا دچت ژ گونه هی؛ چونکی هنر دکهت نهفه رییکا شریعه تی به، وهه ر بیدعه به کا پهیدا بیت ل جهی خو سونه ته کی دمرینت، وه کی (ابن عباس) - خودی ژی رازی بت - دبیژت. (٣٩)

وهو کهسی بیدعه به کی ل دینی زیده بکته ووی تشتی زیده ژ دینی بهژمیرت مهعنا نهو یی دبیژت دین یی کیمه، ئیمام مالک - خودی ژی رازی بت - دبیژت: "هه جی بی بیدعه به کی د ئیسلامی دا ده ریخت وهنر بکته نهو بیدعه یا باشه، مهعنا نهو یی دبیژت موحه مده دی خیانه تا کری؛ چونکی خودی دبیژت: ﴿الیوم اکملت لکم دینکم﴾ فیجا تشتی هنگی دین نه بت نه فرؤ ژی دین نابت" (٤٠)

وهندی (ابتداء) سه به ره مه کی خراب پیقه دئیت، ل دنیایی وئاخره تی خودانی خو تویشی لهعنه تا خودی دکهت، د حه دیسه کی دا پیغه مبه ر - سلاف لی بن - دبیژت: (لعن الله من آوی محدثا - خودی لهعنه ت ل وی کرینه یی بیدعه چی به کی بجهوینت) (٤١). نهوی بیدعه چی به کی بجهوینت یی لهعنه تی به، یا بیدعه چی ب خو دی یی چاوا بت؟

نهفه ژی ژ وان بناخه یانه یین سه حاجی بان پویته کی مهزن ددایی، ومه نهجه یین (ئیسلامی) یین نوی ده رکه فتی ب پشت گو ه فه لی ددهن.

مه بهست ب (اتباع) ی دویچوونه، یهعنی: مرؤف دویچوونا وان بکته یین خودی ژی رازی بووی وبه ری وان دایه رییکا خو یا دورست، وهوین خودی ژی رازی بووی ب تنی ب ئیک ری دئینه ناسین، کو خودی وپیغه مبه ر - سلاف لی بن - فی شاهد هی بی بو بدهن، وقورئانی شاهد هی بی بو سه حاجی بان ودویکه فتی یین وان دایه کو خودی ژ وان رازی بووی به، وه کی نه مر کری: ﴿وَالسَّابِقُونَ الْأُولُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ﴾ (٣٧) مهعنا: ب دویکه فتنا رییکا فان خودی ژی رازی بان - کو سه حاجینه - مرؤف دبه ته: (متبع)، و (اتباع) ی به ره مه کی باش ل دنیایی وئاخره تی پیقه دئیت، ل دنیایی: خودانی خو سه رراست دکهت وسه رکه فتی ب دهست وی فه دئیت، و ل ئاخره تی: روی سبی دکهت و ژ ئاگری رزگار دکهت، و رازی بوونا خودی ب دهست وی فه دئیت.

ومه بهست ب (ابتداء) ی نهوه: مرؤف رییکا کا نوی - بان مه نهجه کی نوی - د دینی دا ده ریخت، نه نهو بت یا نهو ل سه ر چوین یین خودی ژی رازی بووی، وپیغه مبه ر - سلاف لی بن - د گوته کا خو دا دبیژت: (هه چی بی تشتی کی نوی د کاری مه دا - ئانه کو: د دینی مه دا - ده ریخت، ونه ژی بت، نهو یی زقراندی به) (٣٨) مهعنا: ژی نائیته قه بویلکرن.

بچت ئەو پاش دئیخن یان وەر بادانی دئیخنی بلا (نەصصە کا ئاشکەرا) پی هەبت
ژی، ژ خوۆ رەنگی تیگەهشتنا صەحابی یان بوۆ فی نەصصی ل نک وان هەر چو
بهاییی خوۆ نینه!

هەر وەسا ری بەرزەبوون و سەرداچوون د دنیایی دا، وئاگری جەننەمی ل
ئاخرەتی بەرەمەکه ژ بەرەمین (ابتداع)ی، وەکی د حەدیسەکی دا هاتی: (کل
بدعة ضلالة و کل ضلالة في النار - هەر بەیعەیه کا هەبت بەرزەبوونە و هەر
بەرزەبوونەك د ئاگری دا یە) (۴۲).

و بەرەمی (ابتداع)ی یی بەرچاڤ ژیکفەبوون و جودابوون و حزباتی یا دل
رەشە ئەوا شەرعییەتی د دەتە تاگیری یا بیدعی و بیدعەچی یان، نە ب تنی هەندە
بەلکی دویکەفتنا وان ژی دکەتە تشتەکی فەر و پیتشی.

۵- پیشخستنا (نص)ی ل سەر عەقلی و بیڕ و بوچوون
و بەرژەو هەندی یین بەرتەنگ:

ئەقە ئیک ژ مەزنتیرین وان بناخەیانە یین مەنەجی صەحابی یان ژ هەمی
مەنەجین دی جودا دکەت. هەندی مەنەجی صەحابی یانە (نص)ی - ئانە کۆ:
گۆتتا خودی و پیغەمبەری - پیش هەر گۆتتەکی دئیخت، ل نک صەحابی یان
(نص) بناخەیه، و هەر تشتەکی دی یی هەبت دقیت ل دویف بیتە برن، وەکی
خودایی مەزن ئەمەر دکەت: ﴿يا أيها الذين آمنوا لا تقدموا بين يدي الله
ورسوله﴾ (۴۳) مەعنا: مروفی خودان باوەر نابت گۆتتەکی ب پیش گۆتتا خودی
و پیغەمبەری - سلاڤ لی بن - بیخت. و ئەوین ژ مەنەجی صەحابی یان دەر کەفتین
ل نک وان (عەقل) یان ژی تشتی ئەو هزر دکەن مەصلحەتە بناخەیه و ئەو
(نص)ی ل دویف دبن، تشتی عەقلی وان تی نەچت یان مەصلحەتا وان پی تی

خودى دوژمنى وان دى ل سهر زال كهت، وئه گهر حوكم ب وى نه كرى يا خودى ئينايه خواری فهقيرى دى د ناف دا به لاف بت، وئه گهر بى خيرى د ناف دا پيدا بوو مرن دى د ناف وان دا به لاف بت، وئه گهر حيله د پيشانى دا كرى شينكاتى دى ژ وان ئيته ستاندىن وخه لا دى پيدا بت، وئه گهر وان زكات نه دا باران دى ژ وان ئينه برين).^(۴۶)

صهحابى يمين پيغهمبهرى ژى - سلاف لى بن - ههر ب فى رهنگى نه گهرين پيدا بوونا نه خوښى وئاتفان ده سنيشان دكرن، ل سهر زهمانى عومهرى - خودى ژى رازى بت - باژيرى مه دينى هژبا، عومهرى د ناف خه لكى دا گوت: هه وه گونه هه كا كرى له وا... نه ز ب خودى كه مه نه گهر زقرى فه نه ز دى هو كه م وهو كه م.^(۴۷)

ومعنا فى نهو نينه مه باوهرى ب نه گهرين علمى يمين پيدا بوونا گرفتارى يمين سورشتى نينه، نه خير.. نهم دزائين ههر رويدانه كا د فى گهر دوونى دا پيدا بت هنده كه نه گهرين خو يمين علمى و ماددى هه نه، بهلى مه باوهرى هه يه ژى كو نهف نه گهره د دهستى خودى دانه، وههر گافه كا وى قيا دى پيدا كهت دا نه نجام پيشه بيت.

نه گهر مه ژ بيرا خو بر كو نهف واقعى نهم نه فرؤ تيدا دزين به ره هه مى گونه هه و ته خسيرى يا مه يه، وههر تشته كى بيته سهرى مه نهم نه گهرى بكهينه دوژمن هنگى دوژمنى مه يى كافر د چاقين مه دا دى مه زن بت، دى وه لى ئيت -

پيخه مهت گوهورينا واقعى

پيخه مهت گوهورينا واقعى هنده كه (مه فاهيم) هه نه پيشقى يه ل سهر مه كو ل بهر چاف بدانين نه گهر هات و مه قيا گوهورينه كا دورست بكهين وبهر ب چاره سهرى يه كا باش فه بچين، ژ وان (مه فاهيمان):

۱- بهرى ههر تشته كى دقيت بزائين كو ههر نه خوښى و گرفتارى يه كا بيته سهرى مه نه گهر ژى نه م ب خوينه، وههر چه نده قورئان ب رهنگه كى زيده ئاشكه را فى راستى يى ل بهر چاف ددانت، بهلى د گهل هندى هندى ژى نه م موسلمان گه له كه جاران فى راستى يى ژ بيرا خو دبهين. قورئان ديبثت: ﴿وما أصابك من سيئة فمن نفسك﴾^(۴۴) و ل جهه كى دى ديبثت: ﴿وما أصابكم من مصيبة فبما كسبت أيديكم﴾^(۴۵) تو نهى موسلمان، وهوين نهى موسلمان بزائين كو ههر نه خوښى يه كا بگه هته هه وه ژ هه وه ب خو يه، هوين ب دهستى خو دئينه سهرى خو.

پيغهمبهر ژى - سلاف لى بن - د گه له كه گوتين خو دا ئاشكه را دكهت كو ههر نه خوښى يه كا بيته سهرى مه موسلمانان نه گه را وى نه مين، گونه هين مه يه، د حه ديسه كى دا هاتى يه: (پينج ب پينجانه: ههر ملله ته كى سوژا خو بشكينت

روینشتن وراوونا خو، یا ئاخفتن وهاتن وچوون وتیکهلسی یین خو، یا هەمی تشتین خو؛ دا بزاین کانی ئەم چەند د گەل خودیینه، خودی سۆزی د دەت هەر جارە کا ئەم د گەل وی بین و دینی وی ب سەر بیخین ئەو ژى دى د گەل مه بت، ودى مه ب سەر ئیخت: ﴿يا أيها الذين آمنوا إن تنصروا الله ينصركم﴾ (۴۹) ئەگەر مه خو گوهارت خودی ژى دى حالی مه گوهورت.

خەلەتی یا مه یا مەزن ئەفەیه: مه دقیت واقعی مه بیتە گوهارتن بی ئەم خو بگوهورین، مه دقیت خودی مه ب سەر بیخت بلا ئەم وی ب سەر نەئیخین ژى، و ئەفە بی دادی یە کا مەزنە، ژ لایە کی دى فە گەلەك كۆم و دەستە کین ئیسلامی ژى ئەفرۆ هەنە داخووازا گوهورینا واقعی د کەن بەلسی ژ دەسپیکە کا خەلەت دەست بی د کەن، داخووازا گوهورینا حوکمی د کەن: ژ علمانییەتی بو ئیسلامی، و ژ بیرا خو د بەن کو داخووازا ب جەهینان و حوکمداری یا شریعەتی نە خالا دەسپیکى یە، بەلکی دقیت بەری هنگی جفاک ب خو، حاکم و مەحکوم، بو مەفاهیمین ئیسلامی یین دورست بیتە فە گوهاستن، دقیت ئیسلام ل سەر نەفسا وان حاکم بت حەتا د واقعی وان دا بیتە حاکم، ب گەهشتنا پەرلەمانان و وەرگرتنا وەزارەتان واقعی مه نائیتە گوهارتن.

۴ - پەرورەدە کرنا کەسان - کت کتە - پاشی ئیکبوونا ریزی بەری ئەم هەفرکی بی و ملمانی د گەل دوژمنان بکەین... ئەفە ژى مەفەوومە کی گرنگە دقیت ئەم ژ بیرا خو نەبەین، و بزاین ئەو لەشکەری ل سەر باوەری یە کا دورست نەئیتە پەرورەدە کرن نەشیت بەرهنگاری یا چو دوژمنان بکەت، و ئەگەر خو

و هکی لی هاتی! - کو هندهك موسلمان پهیدا بن هزر بکەن کو فلان دەولەتا کافر دشتی وی تشتی بکەت بی کو ب تى خودی دشتی بکەت.

۲ - مەعنا فی گوژتا مه یا بۆری ژى ئەو نینه ئەم چو هزران بو دوژمنی خو نە کەین و خو ل پیلانین وی هشیار نە کەین، و کاری خو نە کەین، نە.. نایەتە کا قورئانی ئاشکەرا گازی مه دکەت: ﴿يا أيها الذين آمنوا خذوا حذرکم﴾ (۴۸) یەعنی: گەلی خودان باوەران خو هشیار کەن، کاری خو بکەن، و چافین خو فە کەن.

یا ژ مه بیت ویا ب مه فە بیت دقیت ئەم بکەین، خو ب هیز بیخین، و خو نامادە بکەین، و هیزا دوژمنی خو ب دورستی بزاین دا دەفرکی یا خو دا دو واقعی بین.

۳ - ئیک ژ سوننەتین خودی یە کو ئەو حالی مللەتە کی ناگوهورت ئەگەر ئەو مللەت خو نە گوهورت، فیجا هندی ئەم ب فی رەنگی بین و خو نە گوهورین حالی مه ژى هەر دى بی ب فی رەنگی بت و نائیتە گوهورین، بەلسی دبت پسارال فیری بیتە کرن ئەفە بت: ئەری گوهورین چیه؟ و ئەم ل سەری دەست ب چ گوهورین بکەین؟

گوهورین پەیفە کە راما نا وی یا بەرفرەهە، مەعنا وی ئەو دقیت ئەم ل خو بزفرین و (موراجەعا) حالی خو بکەین ژ لایى بىر و باوەر و ریبازا ژینى فە، ژ لایى شریعەت و رەفتاری فە، ل سەر ئاستی کت و کۆمى فە.. ئەم (موراجەعا) مزگەفتین خو و مەدرەسین خو بکەین، یا کتیب و سەر و بەری مالین خو، یا

پهروورده کر ژى بهلى ريزا خو نه کره ئیک ريز ديسا نه شيت بهر هنگارى يا چو دوژمنان بکته، مهعنا ل فيرى دو تشت هه نه دقيت ل بهر چاف بينه دانان:

أ - پهروورده کرن: وهندى پهروورده کر نه (مومار هسه يه کا) عه مهلى يه، و ب کارئینانه کا دورسته بو وى زانينا مروؤف وهر گرت و فير بيتى، مهعنا: پهروورده نه وه کر نه کا راست ب زانينه کا دورست ئيته کرن، وئهف چهنده ب گوهدانا دهرسه کى يان خوتبه يه کى يان ب خوگریدانه کا حزبى فه ب جه نائيت، دقيت ههر کهسه ک ژ مه فيرى ته طبقا عه مهلى بيت بو وى زانينا دورست يا ژ شريعتى دئيته وهر گرتن.

ب - يه کبونا ريزى: ئه فه ژى هندى ژ مه دخوازت کو ئهم چو نائف و دوريشمه بين نه شه رعى نه ده ريخين وئومه تى پى ژيکفه نه کهين، وئهم هاريکاري پى وقيانى ئهوا شريعتى ئهمر پى کرى بپاريزين، و د دىنى خودى دا - نه کو د کؤمبوونه کا حزبى يا بهرته نگ دا - بينه براييسن ئیک و دو، و براينى يا شه رعى نه ده يه ب مه صلحه تا حزبى.

٥ - دقيت ئهم له زى د وهر گرتنا بهر هه مى دا نه کهين، وبه رى خو ئاماده کرنى داخوازا سهر کهفتنى نه کهين، ونه بيژين: رى دريژ بوو .. ما دى حه تا کهنگى ههر ب تهريه تى فه موژيل بين .. بهسه ئيدى دهم هات ئهم (مواجهه ي) بکهين !..

يا ل سه ر مه ئه وه ئهم ئاماده کر نه کا دورست بکهين، وويقه تر خه ما خودى يه، و ل روژا قيامه تى پسيارا کارى - نه يا بهر هه مى - دى ژ مه ئيته کرن، و ژ لايه کى دى فه واقعى بو مه ناشکه را کرى يه کو ههر جاره کا کؤمه کى دهست

دا بته مواجهه ي بهرى خو ئاماده کرنى، و تهريه ته کا دورست نه کر بت بهر هه مه کى خراب يى چنى.

٦ - دقيت ئهم خو ژ وى گو ئنا خه له ت بده يه پاش ئهوا گه له ک ئيسلا مخواز ئه فرؤ دوباره دکهن و بو خو دکهنه مه نه هج ده مى دييژن: کانى دوژمنى مه ب چ چه کى دئيته مه دقيت ئهم ژى ب وى چه کى بچينى. ئهف گو ئنه يه دبتسه فه کرن بو دهر گه هى فتنى و دسه ردا چوونى؛ چونكى بهرى مه دده ته کرنا گه له ک کارين نه شه رعى، وئه گهر مروؤف بهرى خو بده ته ئنحرافا پتر کؤم و ده سته کين د مه يدانا کارى ئيسلامى يى ئه فرؤ دا کارى دکهن دى بينت هه مى يى ژ فيرى ده ست پى کرى يه، ل سه رى وان باوهرى ب هندى ئينا کو دقيت د شه ر وهه فر کى يا خو دا د گه ل بى دينان ئه و وان ريپکان ب کار بينن يين کافر ب کار دئينن، و وان ژ بي را خو بر کو گه له ک ژ وان ريپکان ب ديتنا ئيسلامى د دورست نينن، وئه گهر کهسه کى بي را وان ل فى راستى يى ئينابا ژى ئه و ئيک ژ دو هه لويستان دا وهر گرتن:

- يان دا فى گو ئتى ل خودانان زفرينن و باوهرى ههر پى نه دئينا، و وان خودانى فى گو ئتى ب خائين دناسى.

- يان ژى دا بيژنى: تو راست دييژى، بهلى (ضرورة) و (مصلحه) فى چه ندى بو مه دورست دکه ت وئارمانجا مه يا پاك و بژوينه.

هشيار كرنه كا فھر

دهمی مروّف بهحسی چاره سهری یا واقعی موسلمانان یی ئەفرۆ دکهت ودان وستاندنی ل دۆر رپکا چاره سهری یی دکهت، هندهك كهس هه نه دبیزن: رپکا چاره سهری یی ئەوه موسلمان خو رپك ئیخن وبنه حزبی و د چارچوو قه یی حزباتی یی دا کاری خو بکته؛ چونکی کاری حزبی کاری جهماعی یه، وشریعهتی فهرمانا ل مه کری ئەم کاری جهماعی بپاریزین، وییغه مبهری - سلاف لی بن - بهری مه یی دایه هندئ کو ئەم خو بدهینه د گهل جهماعه تی.. و دبیزن: ب تنی کاری حزبی یه سهنگه کی ددهته ومه زی د ناف خه لکی دا دکهته خودان ناف.

وحه تا کو باش بو مه ناشکهره بیت کو "حزباتی" نه رپکا چاره سهری یا واقعی مه یه، ونه رپکا کاری جهماعی یه یی شریعهتی فهرمان یی ل مه کری، یا د جهی خو دایه ئەم ل قیری ئیشاره تی بدهینه وان خرابی یان یین د کاری حزبی دا ههین یین کو ئیسلامی ئەم ژئ داینه پاش؛ دا پتر ری ل بهر مه یا روهن وناشکهره بت. فینجا ژ وان خرابی یان:

۱- هندی حزباتی یه - یا ئەفرۆ ئەم دبیین - بیدعه یه کا نوی یه د دینی دا دهر كهفتی، یه عنی: کاره كه ل سهر دهمی پییغه مبهری - سلاف لی بن - نه بوو،

وئو ب قی چهندي - چ وان های ژ خو ههبت یان نه - كهفتنه د نیفا وی خه له كا سیاسی دا ئەوا جوهری یان نه خشاندي، ئەوا دبیزت: ب کارئینانا ههر رپکه كا ههبت پییخه مهت خو گه هاندنا ئارمانجا دورست یی دورسته.

مخابن قی رپکا چهپ وچویر و سیاسی هتا جوهری کانی جهی خو د مهیدانا کاری ئیسلامی دا کر، و بو ئەگه را هندئ هندهك ئیسلامخو ازین عهصری بو مه پهیدا بوون سیاسی هتا پییغه مبهری - سلاف لی بن - یا سهحابی یین وی ب پشت گوهر شه هاقیت، و سیاسی هتا رۆژه لات و رۆژ ئاقایی یا نوی بو خو کره جهی چاقلی کرنی، و کار کر کو (نه ظهاریاتین) وی سیاسی هتا که چ ب جلکه کی تامدای ب ئیسلامه کا رتوو شکری بیخه کاری، و ب قی چهندي ئەو زی دسهرداچوون و خه لك زی دسهردا بر!

و چونکی ئەوین حزبیاتی یا ئیسلامی د کەن کاری خۆیی حزبی دھژمیڤن رێک بو ڤه گه پاندنا حوکمی قورئانی ئانه کۆ ئه و کاری خۆ دھژمیڤن کاره کی دینی، به لکی واجبه کی دینی، له و ئه م دبیژین: ئەف کاری وان بیدعهیه که ل دینی هاتی به زیده کرن، و ریکه کا نوی به پیغه مبه ر - سلاف لی بن - و صه حاجی بین وی ل سهر نه چووینه، و دقیت مرۆقی موسلمان خۆ ژێ بدته پاش.

۲- پارچه کرنا ئومه تی ل سهر هژماره کا مه زن ژ پارت و کۆم و دهسته کان کاره که خودی د قورئانی دا، و پیغه مبه ری - سلاف لی بن - د گۆتین خۆ دا ئه م بین ژێ داینه پاش، و فه رمان یا ل مه کری کو ئیکبونا ئومه تی پپاریژین، و ریککی نه دهینه دوه ره کی یی و ژیکفه بوونی کو جهی خۆ د ناف جفاکا مه دا بکه ت، و ژ به ر قی ژهندی پیغه مبه ر - سلاف لی بن - فه رمانی دکه ت نه گه ر به یعه بو دو میران هاته کرن دقیت یی دووی بیته کوشتن!

۳- حزبیاتی هندی دخوازت کو مرۆقی حزبی حزبا خۆ بکه ته بناخه بو (وه لاء و به رانی) و قیان و نه قیانی؛ له و دی بینی ئیک ژ وان هه ز هه قالی خۆ یی حزبی دکه ت بلا یی خراب ژ ی بت و به حس ژ خرابی و ئنحرافا وی ناکه ت، و هه ز ژ وی ناکه ت یی باوه ری یی ب حزبا وی نه ئینت بلا چه ند یی باش وزانا ژ ی بت، مه عنا: باوه ری ئینانا ب حزبی ل نک وان ئه و ته رازی به یا خه لک پی ئیته کی شان، و ب قی چه ندی حزبی موسلمانان دکه نه دو پشک: ئه وین د گه ل مه و ئه وین دژی مه! یی د گه ل مه بت دقیت ب هه می ره نگان هاریکاری یا وی بیته کرن، و یی دی دقیت ب چو ره نگان هاریکاری یا وی نه ئیته کرن.

۴- حزبیاتی هندی دخوازت مرۆف خۆ ب دهست به رپرسی ژ خۆ مه زنتره ڤه به رده ت، وه کی مرۆقی کۆره خۆ ب دهست وی ڤه به رده ت یی دهستی وی دکیشت، و نه گه ر هات و حزبی که سه ک بو په رپرسی یی هلیژارت دقیت ئه و بو یین د بن خۆ دا بیته جهی چاقلی کرنی و گۆتتا وی بیته ب جه ئینان بلا مرۆقه کی نه زان ژ ی بت یان یی بیدعه چی و مونخه رف ژ ی بت؛ چونکی ئه و هه می ب زمان حالی خۆ دبیژن: چو گۆتن د سهر گۆتتا حزبی را نینن. و مه ته لا وان د قی چه ندی دا وه کی مه ته لا برایین وان بین صوفی به ئه وین گۆتتا شیخی طه ریه تی ب سهر هه ر گۆتته کا دی دئیحن؛ چونکی شیخ چیتر دزانت!

۵- حزبیاتی ئه وه مرۆف پینگیری یی ب گۆتن و بیس و بو چووینن حزبی بکه ت بی موناقه شه ودان و ستاندن؛ چونکی تشتی حزب بیژت یی دورسته، و سه رۆکاتی یا حزبی ژ هندی مه زنتره ره خنه لی بیته گرتن؛ ژ به ر قی چه ندی حزبی به کی تو دی بینی دبیژت: فلان تشت یی حه رامه، و ده لیلان ژ ی ل سهر دئینت، پاشی نه گه ر حزبی - بو مه صلحه تا خۆ - ئه و تشت هه لال کر، هه ر ئه و حزبی دی ئیت و تژی به ریککی ده لیل کو ئه و حه رامی دو هی حه رام یی هه لاله!

پسیارا مرۆقه کی ژ ی بکه یی چاوا به، دی بیژت: گه له ک یی باشه، پاشی گاڤا حزبی گۆت ئه و مرۆف یی خرابه، برایی مه یی حزبی ژ ی دی ل گۆتتا خۆ لیقه بت.. بوچی؟ چونکی حزب دبیژت!

ژ خۆ ئه و مرۆقی ره خنه یه کی ل بریارا حزبی بگرت، یان بیژت ئەف کاری حزبی د گه ل فلان گۆتتا خودی ناگونجت، و هیل بو وی یه، ئیکسه ر دی ئیته

۹- د حزباتی بی دا گهلهك جاران کارین سوننه ژی دبنه واجب؛ چونکی سهرؤکی حزبی (تهئکید) یا ل سهر کری، وئهفه ژی دهرکهفتنه ژ رپکا خودی وپیغهمبری - سلاف لی بن - .

۶- دورستکرنا مهنهجهی حزباتی بی د دینی دا رپکی فهدکته کو گهلهك حزب ب ناقی دینی بیته چیکرن، وهر حزبهك ژی - بی گومان - دی خودان بهرنامهیه کی هزری بی تایهت بت، ودی ل وی باوهری بت کو رپبازا وی رپبازا دورسته یا خودی وپیغهمبری - سلاف لی بن - فرمان پی ل مه کری؛ لهو دی همی هزرا وان بته نهو کو ههچی موسلمانئ نه د گهل وان بت دی یی دوبر بت ژ رپکا خودی یا دورست، و ب فی چهندی نهو دی دهرگههی ژیکفه بوونا رپزا موسلمانان ل تاق کهن.

۷- نیریک ژ فی خالا بوری حزباتی باشرین رپکه بو شهتانی کو نهقیانی بی د ناف موسلمانان دا بهلاف بکته، ونه تشته کی نوی به بیژین: ژیکفه بوونا موسلمانان ب رپکا حزباتی بی نهقیانی د ناقهرا نهندامین حزین ژیک جودا پهیدا دکهن، ویا غریب نهوه نهف نهقیانه ب ناقی دینی دئته دورستکرن.

۸- د حزباتی بی دا گهلهك جاران هندهك عبادت دبنه واجبه کی حزبی، حزب دی ژ نهندامه کی خو خوازت فلان عبادتهی بکته؛ دا وی بجهرینت کانی (السمع والطاعة) ل نک هیه یان نه؟ فیجا دهمی نهف نهندامه ب کرنا فی عبادتهی رادبت هند های ژ هندی نامینت کو نهفه کاره کی شهرعی به هندی بهری وی لی کو نهفه واجبه کی حزبی به، و ب فی چهندی ئیخلاص ل نک وی دی کیم بت، یان هر نامینت.

۱۰- گهلهك جاران ههفر کی یا نهندامین حزبی - یین مهزن - دبنه نه گهرا هندی حزب ب خو بیته کهلاشتن وپارچه پارچه بت، وئهف چهنده کارتیکرنه کا خراب ل سهر نهندام وتاگیرین حزبی دکته؛ چونکی دی بینی ههر ئیک کومه کا (تاوان) و(گونه هباری) و(بی بهختی یان) دی ب دویف یی دی فهنت، فیجا نه گهر نهو گوتن دراست بن نزا چاوا و بوچی وی ههتا هنگی خو بی دهننگ دکر، وئه گهر دره و بن نزا نهفه چ تهریبه تا حزبی به یا نهو شانازی بی ههر دم بو خو پی دبهت!؟

ژ فی همی بی ناشکهرا دبت کو حزباتی قهت وقهت نابته رپکا چاره سهری یا دهردین واقعی مه، بهلکی نهو ب خو ئیکه ژ مهزنتسین دهردان یین کو دقییت نهم خو ژی بدینه پاش. (۵۰)

ژ فی همی بی ناشکهرا دبت کو حزباتی قهت وقهت نابته رپکا چاره سهری یا دهردین واقعی مه، بهلکی نهو ب خو ئیکه ژ مهزنتسین دهردان یین کو دقییت نهم خو ژی بدینه پاش. (۵۰)

...

دهمهه

- ١٥- سورة الأنعام: آفة ٦٥ .
 ١٦- سورة آل عمران: آفة ١٠٣ .
 ١٧- سورة الأنفال: آفة ٤٦ .
 ١٨- رواه أبو داود والترمذى وابن ماجه .
 ١٩- أحمد بن بى النجمى: المورد العذب الزلال، ص ٥٣ .
 ٢٠- سورة الروم: آفة ٣٢ .
 ٢١- سورة البقرة: آفة ٢٧٦ .
 ٢٢- سورة آل عمران: آفة ٣١ .
 ٢٣- رواه الترمذى .
 ٢٤- سورة الصف: آفة ٣ .
 ٢٥- سورة الكهف: آفة ١٠٣ .
 ٢٦- سورة هود: آفة ١١٢ .
 ٢٧- رواه البخارى .
 ٢٨- وهكى دوى كؤنا بىغه مبهرى دا - سلاف لى بن - هاتى نهوا ترمذى
 فه كوهاسنى .
 ٢٩- سورة البقرة: آفة ١٢٠ .
 ٣٠- رواه مسلم .
 ٣١- الإمام الشاطبى: الاعتصام ص ٨٤ .
 ٣٢- سورة محمد: آفة ١٤ .
 ٣٣- سورة آل عمران: آفة ١٠٣ .
 ٣٤- سورة البقرة: آفة ١٣٧ .
 ٣٥- سورة التغابن: آفة ١٦ .

- ١- سورة الأنعام: آفة ١٥٣ .
 ٢- رواه الطبرانى .
 ٣- ابن القيم: إعلام الموقعين ١/٨٧ .
 ٤- بؤ پتر بىزانينان بربنه: ناميلكا (فقه الواقع بين النظرية والتطبيق) يا سهيدا على
 بن حسن الأثرى .
 ٥- رواه أحمد وأبو داود .
 ٦- سورة آل عمران: آفة ١٢٠ .
 ٧- سورة الرعد: آفة ١١ .
 ٨- سورة الأنعام: آفة ١٥٣ .
 ٩- سورة الملك: آفة ١٤ .
 ١٠- رواه أحمد وأبو داود .
 ١١- سورة الحج: آفة ٣٨ .
 ١٢- سورة غافر: آفة ٢٥ .
 ١٣- رواه البخارى ومسلم .
 ١٤- رواه الدارمى .

۳۶- رواه الترمذی.

۳۷- سورة التوبة: آية ۱۰۰.

۳۸- رواه مسلم.

۳۹- رواه الطبرانی.

۴۰- الإمام الشاطبي: الاعتصام ۱/۴۹.

۴۱- رواه مسلم.

۴۲- رواه الترمذی.

۴۳- سورة الحجرات: آية ۱.

۴۴- سورة النساء: آية ۷۹.

۴۵- سورة الشورى: آية ۳۰.

۴۶- رواه الطبرانی.

۴۷- رواه الطبري عند تفسير قوله تعالى (ما نرسل بالآيات إلا تخويفا) الاسراء

.۵۹

۴۸- سورة النساء: آية ۷۱.

۴۹- سورة محمد: آية ۷.

۵۰- بؤ پر بهر فرههه برینه: پرتووکا (حکم الانتماء إلى الأحزاب والجماعات

الإسلامية) یا سهیدا (بکر أبو زید)، یان (المورد العذب الزلال) یا (أحمد النجمي).

ناقرۆك

۳	دیاری
۵	بهراهی
۹	دهر گههه کی گشتی
۱۱	پیگافا ئیکی
۱۵	پیگافا دووی
۱۷	پیگافا سی بی
۱۹	راستی یا ئیکی
۲۰	راستی یا دووی
۲۱	راستی یا سی بی
۲۲	راستی یا چاری
۲۳	ناستهنگین چاره سهری بی
۲۵	دهردی ئیکی: نه زانین
۲۹	دهردی دووی: ژیکفه بوون
۳۳	دهردی سی بی: بی نه خلاق

۳۶	دەردى چارى: گۆتتا بى كرىيار
۴۰	دەردى پىنجى: كىمبوننا ئىخلاصى
۴۲	دەردى شەشى: ژدەستدانا خۇپاراستنى
۴۶	دەردى حەفتى: پەروەردە كرنا خراب
۵۱	رىكا چاره سەرىبى
۵۵	پىگاقىن چاره سەرىبى
۶۵	پىخەمەت گوھورينا واقعى
۷۲	هشيار كرناه كا فەر
۷۷	دەھمەن